

MAGYAR Bányászlap

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXXIII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICH. — PITTSBURGH, PA.

1946 Szeptember 12

NUMBER 37 SZÁM

MAGYARORSZÁG NÁCI IGA ALATT

(Folytatás.)

Lakatos Géza kormányzata alatt — a börtönökből még csak sikerült kihozni kiváló magyar férfiakat, akik megkezdtek a készülődést arra az időre, amikor nyitlan ki lehet állni — a náciizmus megdöntésének segítésére.

Szabad lett Bajcsy Zsilinszky Endre, Almágy Pál ezredes, Kiss János altábornagy, Nagy Jenő ezredes, Tartsay Vilmos ny. százados, Révay Kálmán ny. százados, Kóvágy József százados, Makay Miklós gyárigazgató, Faust Imre könyvkiadó, a két Zerkovitz fivér, Dr. Hives Henrik miniszterelnökségi miniszteri tanácsos, akik persze azonnal összekötötték kerestek és találtak a földalatti bujkáló politikussal, mint Tildy Zoltán, Szakasits Árpád — és kovácsolták a terveket a jövőre.

XLI.

Szeptember közepére annyira érett a helyzet, hogy Horthy Miklóshoz juttattak az ellenállási mozgalom vezetői egy beadványt.

Erről a beadványról és annak későbbi sorsáról és eredményéről nem én számolok be, hanem szó szerint idézek egy feljegyzést — ez nem Dr. Soós Gézáé, eredetét és szerzőjét azonban nem nevezhetem meg — és ennek megbízhatóságához semmi kétség se nem, férhet.

Olyan helyről származik, ahol nagy súlyt helyeztek arra, hogy a beadvány utáni napokról pontos feljegyzések maradjanak fenn.

Igy szólnak a jegyzetek:

Az újabb kormányzati felterjesztést három oldalról is támogatták már. Ifj. Horthy Miklós, Herceg Ferenc és Lázár testőrtábornok biztosította a Szövetséget arról, hogy a felterjesztés késedelem nélkül és bizalmasan eljut a kormányzóhoz. Lázár testőrtábornokhoz Dudás József talált kapcsolatot Vattay főügyész útján, akivel a felterjesztést megelőzően Loretz Gyula jelenlétében át is beszélte az aktuális kérdéseket.

Ugyancsak ezidőben merült fel egy tájékoztató moszkvai küldöttség gondolata. A küldöttség utjából várni lehetett, hogy olyan megnyugtató híreket hoz a moszkvai illetékesek álláspontja felől, amelyek a kormányzót és környezetét megnyugtatták.

A moszkvai tervnek végrehajtását a Lupa-szigeten beszéltek meg. A megbeszélésen többek között báró Aczél Ede is részt vett, amelyen ismertették Aczél a moszkvai ut tervét és feltételeit és felkérték, hogy vállalja az egyik kiütdött szerepét. Aczél, akinek ebben az időben már több baloldali szervezethez volt kapcsolata, vállalta is az ut előkészítését. Ennek alapján a Szövetség Aczél bízta meg, hogy hivatalosan szerezzen engedélyt, illetve félhivatalos megbízást a moszkvai utra, minthogy neki voltak megfelelő kapcsolata.

Az események alakulása hatással voltak a kormányzóra, úgy hogy a küldöttség félhivatalos jelleggel indulhatott Moszkvába. A küldöttség tagjai: báró Aczél Ede, Dudás József, Faust Imre.

Ugyanakkor Magyar Ferenc, Akácós András tanár útján megismerkedett Szilágyi Jenővel, a Szovjetunio Magyarországi Barátainak Egyesülete egyik tagjával. Szilágyi tudomására hozta, hogy a kormányzóság érdeklődik a szervezkedés iránt és az Ellenállási Mozgalom küldöttségét szívesen fogadná. E célból Szilágyi összehozta a Szövetség tagjait gróf Bethlen Istvánnal, aki vállalta, hogy a küldöttség menetjének időpontját előkészíti és a küldöttség tagjait saját kocsiján elviszi a kormányzóságra. A megbeszélések alapján Magyar összeállította a küldöttséget, amelyre meghívta az internálásból nemrég szabadult Takács Józsefet, Somogyi Miklóst és Polgár Dezsőt, a Gépkocsivezetők Szakszervezetének titkárát.

A küldöttséget szeptember 26-án este fél 7 órakor fogadta ifj. Horthy Miklós és Ambrózy, a Kabinetiroda főnöke. A küldöttség részéről Magyar Ferenc ismertette a Szövetség kívánásait, ugymint: a német szövetség felbontását, a háborúból való azonnali kiválást, a nagybirtokrendszer felszámolását a munkásság szociális biztosítását, a bányák és gyárak államosítását, demokráciát a közeletben és békét a szomszéd népekkel. Polgár Dezső a munkásság háborús szenvedéseit tárta fel Takács Ferenc pedig a magyar parasztság szeretetét és bekegyvát fejtezte ki.

Ambrózy kijelentette válaszában, hogy az óhajokat támogatni fogja a kormányzóknak és kérte a küldöttséget, hogy minél előbb térjen vissza határozott javaslattal és terjesszen elő olyan kormánynévsort, amely személyi összeköttetésben biztosíték lehet a kívánalmak teljesítésére.

(Folytatom.)

... Akik felelőtlenül uszítanak, azok soha nem maguk szenvedik meg az uszítás következményeit ...

— Himler Márton új levele a párisi békekonferenciáról. —

VIENNA, August 22. — Tegnap érkeztem meg Párisból, s tegnap meg beszéltem egy pár delegátussal, akik attól félnek, hogy a konferencia legalább még két hónapig tart. Mivel bizonyos munkát csak így tudok elvégezni az amerikai csoport számára, én eljöttem onnan, de attól tartok, hogy néhány hét múlva még vissza kell mennem, hogy felvigyem azt a munkát, amit most dolgozok fel.

Most már, hogy e bizottságok dolgoznak, a komolyabb kérdéseket tárgyalják, s bár természetesen nem irhatok rájuk, annyit a lapokból is láttok valószínűleg, hogy a magyarok ügye nem áll jól.

Különösen bűnhődni kell a magyar nemzetnek és pár száz ezer magyarnak azért, mert a magyarországi zsidókat ki-irtották és még inkább azért, mert elvukult és elvakított magyarok, akik sajnálják, hogy a tízedrűsk életben maradt. Leginkább természetesen azért, mert a rablott holmik kis részét így vissza kell adniuk.

Mikor például a magyar külügyminiszter teljes joggal vetette fel a panaszt, hogy Magyarország képtelen ellátni azt a pár százszáz magyart, akiket a Szlovákok kidobnak koldusán, Masaryk azt felelte a nyilvános gyűlésen, hogy nem utasítanak ki annyi magyart, mint ahány magyarországi zsidót megöltek, tehát nem lesz több a trianoni Magyarország lakossága, mint addig volt. És fájdalom erre nem lehetett mit felelni.

Mikor aztán kisebb csoport beszélgetéseiben a magyarok rámutattak, hogy a magyar zsidóság ki-irtásának a németek voltak az okai a csehek és a velük egy követ fújó delegátusok rámutattak, hogy most nincsenek németek Magyarországon, mégis rabolják és linccselik a zsidókat.

És amikor a magyarok azt erősítették, hogy azokat a tömegeket a németek propaganda vakította el és még nem ocsudtak fel, akkor a csehek, akik — mint írtam — részben magyarokból állnak, illetve magyar tudó emberekből, hivatkoztak az amerikai magyar lapok egy részére, amelyek antiszemita írásokkal vannak telve. Azt bizonyítgatva, hogy a magyaroknak nem kellett semmi féle német propaganda vagy erőszak a zsidók elleni harccra.

Tudom, hogy vannak magyar Amerikában — és úgy gondolom éppen különösen Pittsburgh vidékén — ugynevezett "tanult" magyarok, akik Magyar Amerikát évek óta mérgezték, s nagyon sajnálom, hogy azok a gentilemenek nem lehettek Párisban, hogy munkájuk eredményét személyesen könyvelhették volna el. De jó lesz ha megértik, hogy az ő magatartásukkal igazolják a szlovákok, hogy pár száz ezer szerencsétlen és ártatlan magyarból földönfutó koldus lesz. Persze, akik fe-

lelőtlenül uszítanak, azok soha nem maguk szenvedik meg az uszítás következményeit.

Természetesen a magyar delegáció így emberfeletti munkát kénytelen végezni, s jól esett látni, hogy a mi képviselőnk több kérdésben a magyarokkal szimpatizál, s például a szlovákiai kiutasításokat a külügyminiszterünk megbélyegezte. De arra, amit Masaryk mondott, hogy nem lesz több a magyar lakosság, nem tudott a legjobb akarat sem feleletet találni.

Tudom, hogy nehéz megérteni elfogult és buta embereknek, hogy a magyar nemzetnek századokra szóló kárt okoztak, akik a magyarokat a magyar zsidók ellen uszították, de Párisban ezt érezni kellett minden percben, ha magyar kérdéssről beszéltek.

S természetesen hiába hozták fel, hogy a szlovákok éppen olyan aljasul és kegyetlenül irtották a zsidókat, Szlovákia ügyét nem tárgyalják, mert nem vesztes fél.

Mikor majd a német ügyeket tárgyalják, arról éppen olyan sok szó fog esni.

Egy másik hasonló kedves dolgot a Franciaországban élő magyar kommunisták táltak fel a magyarság kárára.

A francia nyelvű kommunista lapokban magyarok arról cikkeztek, hogy a románoknak éppen annyira a szívügyük Cluj, mint a magyaroknak Kolozsvár "meg kell hát érteni", hogy nem akarnak lemondani róla. S hogy a tótoknak Kosica ugyanazt jelenti, mint Kassa jelent a magyaroknak, tehát "meg kell érteni" a tótokat. (Arról nem írtak egy betűt sem, hogy miért ne értsenek meg valamit a tótok vagy a románok.)

S írták azt is, hogy a történelmi jogokra sem lehet hivatkozni, mert akkor a törökök is kérhetik ezeket a városokat, az egész Magyarországgal együtt, mert pár száz évig övéké volt az a terület.

Ezt is megirhattam, mert ez sem vág semmikepen az én munkámba, de mint amerikai is nagy szomorúsággal néztem, hogy az amúgy is nehéz helyzetben lévő magyar nép milyen támogatásokat kap ugy a zsidó-faló magyarok, mint a franciaországi magyar kommunisták részéről. Természetes ezeket a cikkeket a magyarok ellenfelei szépen kötetekbe gyűjtve és bekötve osztogatták, nemcsak az összes delegátusoknak, hanem az újságíróknak is.

Volt elég olyan nem magyar delegátus, aki bizony felháborodva olvasta ezeket a cikkeket.

Tudom, hogy ezek csak apró folyosó-beli dolgok, amiket a sajtó között már, de természetesen tartom azt is, hogy én a lényeges tárgyalásokról nem írhatok.

Egyebeken Páris külső képe

nem olyan, mint amilyen régen volt.

Bár a város sértetlen, az üzletek egyharmada üres, nem azért, mert áru nincs, mert az van, hanem mert elegendő vevő nincs.

Az emberek dolgoznak, de a régi hangulat nincs meg, a Boulevard Montmartre-on a lokalok egy része nyitva van, itt-ott zene is szól, de bizony a járdán már nem perdülnek táncra a hallgatók, ahogy régen megszokták.

A mozik előtt azonban hosszú sorokban áll a nép, menekülés a valóság elől, ami nem kellemes jelenleg.

En nagyon szeretném hinni, hogy már nem kell vissza mennem a tárgyalások ideje alatt, de az ember sorsa a szolgálatban soha nem biztos.

Örömmel olvastam leveledből, hogy Szegő Pali vissza van, s hogy éppen a Bányászlapon is dolgozik, remélem ha ezt olvasza kapok tőle egy levelet.

ÜRES KOCSIKAT — IGÉRNEK

Észak West Virginia bányászai idejük egy részét a mult héten is munkátlanul voltak kénytelenek tölteni, mert a bányák nem kaptak elegendő üres kocsikat. A vidék bányászainak elkeseredése érthető, hiszen még ha teljes hetet dolgoznak is, a hatalmasan emelkedett élelmiszer árak mellett éppen, hogy megkeresik a bányászok kladásaikat. Heti két meg három napos munka mellett nem tudnak megélni.

A hetek óta tartó állapotot a bányászok kezdik nagyon is unni és a bányatársaságok szövetségének irodájába érkezett jelentések szerint — a tiltástól unió bányászok közül nagyon sokan elhagyták már is a bányatelepeket és máshol keresnek elhelyezkedést.

A mult héten C. F. Davis a United Mine Workers of America 31-ik kerületének elnöke és Cecil J. Urbanek alelnök Washingtonban jártak és felkeresték Ben Moreelt, admirálást a szénbányák kormánybiztosát és arra kérték, járjon sürgesen el illetékes helyen az üres kocsi szolgáltatás javítása érdekében.

Moreell admirális — ígéretet adott, hogy majd javulni fog a helyzet.

Szerinte a vasuti kocsikat javító műhelyek éjjel nappal javítják a háború alatt elkopott üres kocsikat, újak is munkában vannak és állítólag harminc nap alatt megszűnik a baj.

Mr. Davis azt kérte, Moreell járjon közben, hogy újra összpontosítsák az üres kocsi szolgáltatást a vasutak, mint az a háború ideje volt — de ezt Moreell admirális nem vállalta.

1945 ÉVBEN TERMELT SZÉN

Az Egyesült Államok bányáiból 1945 évben több szenet termeltek, mint a világ többi bányáiban együttvéve.

“Ujra tetemre hívok”

Két héttel ezelőtt e hasábon tettem szövé, hogy az Amerikai Magyar Szövetség 50,000 példányban MAGYARUL kiadta az "Igazságos békét Magyarországnak" című füzetet — és Dr. Kerekes Tibor az Amerikai Magyar Szövetség titkárát erősen elítéltem ezért.

Teljesen őt tettem felelőssé a szerintem teljesen céltalan kiadásért, amit jobban fel lehetett volna használni — angol kiadványra.

A cikk megjelenése után olyan helyről, ahol az Amerikai Magyar Szövetség ügyeit nagyon jól ismerik, azt a felvilágosítást kaptam, hogy az 50,000 MAGYAR füzet kiadásért — nem Dr. Kerekes Tibor a felelős, hanem a Szövetség vezérkarának azon tagjai, akik azon az értekezleten résztvettek, ahol a füzet kiadásáról tárgyaltak — és ahol a füzetnek 50,000 példányban MAGYAR nyelven való kiadását elhatározták.

Kötelességemnek tartom ezt az értesítést ugyanazon a helyen közreadni, ahol a vádat emeltem Dr. Kerekes Tibor ellen — és áthárítani a felelősséget a könnyelmű és szerény nézetem szerint teljesen céltalan kiadásért azokra az urakra, kik a határozatot hozták és akik úgy vélem nem gondolkoztak kellőképpen mielőtt ilyen kalandba belementek volna.

Nevetni kellene, ha nem lenne tragikus egyik oldalról elhangzott azon magyarázatot,

PENNSYLVANIA ÁLLAM SOMERSET MEGYÉJÉBEN FOGY A SZÉN

Valamikor Pennsylvania állam Somerset megyéje egyike volt az állam legtöbb szenet termelő megyéinek. A bányászok száma akkor jóval meghaladta ott a tízezret. Aztán a huszas években, amikor a szénipar válsága kezdődött — megkezdődött a bányahanyatlása.

Sztrájkok megtörténtek a bányászok, szervezetlenek lettek erre is a bányák — és nagyon sok bányász elhagyta a vidéket, sok bánya becsukott.

1925-től Somerset megyében állandó volt a hanyatlás.

1925-ben még 9,629,000 tonna szenet termeltek Somerset megyében, 1945-ben a termelés már csak 7,594,000 tonna volt.

1925 óta a bányászok száma is hatalmasan csökkent. 1945-ben 4,576 bányással kevesebb vágta a szenet, mint tíz évvel ezelőtt.

SOK SZENET TERMELNEK

Annak ellenére, hogy egyes vasutak mentén nem dolgoznak teljes munkaheteket a széntermelésről kiadott legújabb jelentés szerint — augusztus 24-én végződött hétről szól ez — 12-210,000 tonna szenet termeltek az ország puhaszén bányáiban. Január elseje óta a termelés: 381,121,000 tonna — ami azonban 53,000,000 tonnával kevesebb mint a mult évben ugyanazon idő alatt volt.

hogy azért kellett 50,000 példányban MAGYARUL kiadni a könyvecskét, hogy az amerikai magyarok lássák ime az Amerikai Magyar Szövetség nem alszik, hanem dolgozik a szülőháza érdekében.

Angol kiadványból talán nem látták volna ezt?

Fennáll azonban másik észrevételem — a Dr. Kerekes Tibor hozzám és más lapkiadókhoz is intézett levelében említett "pénzügyi siker esetén való megfelelő honorálás."

Tekintettel arra, hogy ebben az ügyben semmiféle nyilatkozás nem történt, úgy vélem: nem lehet napirendre térnem felette, mert a legnagyobb botránynak tartanám, ha az amerikai magyarktól Porkonyi Ferenc országos elnök, Bencze János, Suta Péter, Dr. Ujlaki Ferenc igazgatósági társelnök, Dr. Kerekes Tibor titkár, Király Imre pénztárnok és Révész Kálmán ellenőr által aláírt körlevélben az amerikai magyaroktól NEMZETMENTESÍ MUNKÁRA kért dollárokból egy vörös centet is — még ha burkolt formában is — egyetlen magyar újságnak is kifizetnének.

Felteszem a körlevelet aláíró urakról, hogy nem óhajtják az Amerikai Magyar Szövetséget racket intézménnyé súlyosítani, melyhez pedig az első lépés — a Dr. Kerekes Tibor levelében említett "pénzügyi siker esetén való honorálás" ajánlata volt.

És mert az Amerikai Magyar Szövetséget mégis csak főként egyleteink centjeiből tartják fenn, talán e testületek igazgatóságainak az ügyek jutaléba van annyi beleszólási joguk, hogy a testületet ne engedjék — arra az utra, melynek végére racket van írva.

Mint a Verhova y Segély Együletnek, a Bridgeporti Szövetségnek és az Amerikai Magyar Református Egyesületnek a tagja, tisztelettel kérem e testületek igazgatóságait, — melyek éppen a napokban ülnek össze gyűlésre — vezértestületét: hozzanak szigorú határozatokat és tilták meg az Amerikai Magyar Szövetség pénzárnyakának, hogy az amerikai magyaroktól nemzetmentésre kért dollárokból egyetlen centet is kifizessen — burkolt formában se — akár egyetlen amerikai magyar újságnak is.

Sőt azt is határozzák el, hogy ha az Amerikai Magyar Szövetség nevében már valamely lappal vagy lapokkal lenne ilyen irányban megállapodás — azt botrány elkerülése céljából azonnal bontsák fel.

Biztos vagyok abban, hogy testületeink igazgatóságai meg akarják kimélni az Amerikai Magyar Szövetséget a botrányoktól — már pedig a legnagyobb botrány lenne, ha a nemzetmentésre kért dollárokból az amerikai magyar lapoknak tartanának kiosztást.

Laptársaimról különben felteszem, hogy éppen úgy visszatartóitának nemzetmentésre kért dollárokból való részese-dést, mint e sorok írója.

ÉRDEKES HIREK EUROPÁBÓL

**JULIA HOLLAND
TRÓNÖRÖKSŐNŐ BABYT
VÁR.**

Amsterdamból jelentik, hogy Julia hollandia trónöröksője a télen negyedik gyermekét hozza a világra. Három kis lánya van már. A harmadik Margit Franciska hercegnő a háború alatt Canadában született.

**TILOS A
HAZASSÁGKÖZVETÍTÉS.**

Szászországban — mely terület az oroszok tartják megszállva — rendeletet adtak ki, melynek értelmében a házasságközvetítő üzletet megtiltották. Azt hiszik, a rendelkezést kiterjesztik a teljes orosz zónára.

**A LEGFIATALABB
REPÜLŐGÉP UTAS.**

Párisból az Egyesült Államokba repült T/4 William Lehman, Chicagoból. A fiú Agliában megmósult, felesége kis lányt hozott a világra, de a baby világrajövetelével egyidejűleg meghalt. A kis lány 9 hetes korában tette meg repülőgépen az utat a két világrész között.

**10 ÉVIG NEM VOLT
ESKÜVŐ . . .**

Bernat községben Anglia Herfordshire kerületében az ottani baptista gyülekezetben 10 év óta nem volt esküvő. Most végre egy esküvőt tartottak. Rev. F. J. Mason, a gyülekezet lelkésze esküdött örök hűséget szíve választottjának.

**FÖLDALATTI VASUTI
MEGALLÓHELYET NEVEZTEK
EL ROOSEVELT ELNÖKRŐL.**

Párisban a Champs Elyeesen az eddig Marbeuf híven ismert földalatti vasuti megállóhelyet Franklin D. Rooseveltről nevezték el. Ugyancsak átkecselték a Victor Emanuel Avenuet is Franklin D. Roosevelt Avenuerre.

**ANGLIABA VISSZAVITTEK
A GYÉMANTOKAT.**

A háború ideje alatt Anglia ékszer kereskedői, gyűjtői nem akarták a roppant nagy értéket képviselő gyémántjaikat az ország területén tartani és így azokat átszállították Canadába.

Most, hogy minden veszély elmúlt a nagy értékű kincseket visszaszállították Angliába.

**ORSZORSZÁGBAN TOVÁBB
ERVENYBEN MARAD A
JEGYRENDSZER.**

A háború befejeztével ugyan azt ígérték az orosz népnek, hogy élelmészük javulni fog és hamarosan megszűnik a jegyrendszer is — a kormányuk azonban ezt az ígéretet nem váltja be.

Tudatták az orosz néppel, hogy a jegy rendszer tovább is érvényben marad, még 1947-ben is. A rossz termésről okollják. Állítólag az orosz birodalomban sokkal kevesebb termést takarítottak be, mint remélték.

Vannak azonban, akik azt hiszik, hogy talán nem is a rossz termés miatt marad fenn Oroszországban a jegy rendszer — hanem más ok következtében. Tartalékolnak: esetleg elkövetkező harmadik világ háborúra . . .

**LOVASSÁGI SZOLGALATOT
ÁLLITUNK FEL
NEMETORSZÁGBAN.**

Frankfurtból, Németországból jelentik, hogy hadseregünk vetősege válogatott lovas csapatot állított fel és ez a harmadik hadseregünk kötelékében szolgálva az orosz zóna határánál teljesít szolgálatot.

**ANGLIABAN — A
HADSEREGÜNK
HARISNYAJÁT ARULJÁK.**

Londonban a közellátási hivatal tudatta a közönséggel, miszerint az Egyesült Államok hadserege felszerelési osztályától nagy mennyiségű férfi harisnyákat vettek. És azokat jegy ellenében az angol közönség rendelkezésére bocsájtják.

**HATALMAS HADIFOGOLY
TEMETŐT FEDEZTEK FEL AZ
OROSZOK.**

Seithanban, Szászországban, mely területet az orosz hadsereg tartja megszállva a megszállók egy hatalmas temetőre bukkantak, melyben a kiadott közlemény szerint legalább 200,000 hadifogoly — orosz, francia, holland, amerikai — van eltemetve. Az oroszok megállapították, hogy a közelben volt Stalag 304 nevű hadifogoly táborból idehurcolták eltemetni a szerencsétlen áldozatokat, akik nem bírták a szenvedéseket.

Eddig azért nem akadhattak erre a temetőre, mert a gondos németek krumpiliv és más növényekkel ültették be a sírokat, hogy ott nyoma se legyen a temetőnek. Az oroszok kinyomozták azt is, ki volt annak a tábornak a parancsnoka, amelyben a hadifoglyok a kínok kínjait állták ki és akik közül olyan nagyon sokan pusztultak el és letartóztattak.

**1,000,000 BIBLIÁT KULDENEK
A NEMETEKNEK.**

Az American Bible Society 1,000,000 példány német nyelvű bibliát nyomtat részben ebben az országban, részben Finnországban és juttatja ingyen Németországba azzal, hogy azokat a lelkészek osszák ki főleg az ifjabb nemzedék körében, mert azok, akik a Hitler korszakban nőttek fel egyáltalán nem ismerik a szent könyvet.

Dr. Hans Lilje, Hanover luteránus püspöke kérte a társaságot, hogy mennél több bibliát és más erkölcsi és vallási olvasnivalót küldjenek az ifjúság számára, mert ezeket tartják a legjobbnak átnevelésükhöz.

**A LENGYELEK NEM
AKARNAK HAZAMENNI.**

Angliában ma is nagy azoknak a lengyeleknek a száma, akik a mai Lengyelországba nem akarnak hazamenni és azt állítják, hogy ott halál várna rájuk. Legtöbben a volt lengyel hadsereg tisztjei, akik mindegyük szívesebben mennének, mint a mai Lengyelországba.

Az angol kormány különféle módokon kívánja ezt a kérdést nyugvópontba juttatni. A lengyel kormány tudatta Londonnal, barátságátalan cselekedetek minősítésénél, ha e tiszték önálló alakulatait nem oszlatná fel véglegesen.

Azt hiszik, az angol haderőbe osztják majd őket valamilyen formában.

**UNNRA TEJKONZERV
ÉRKEZETT
HAJDUSZOBOSZLÓRA**

Dr. Gönczy József szoboszlói polgármester jelentése szerint Hajduböszörmény részére 47, Hajdunánásnak 39, Hajdusoboszlónak 40 csomag amerikai tejkonzerv küldemény érkezett. Sőt Hajdusoboszlóra küldték a Nyíregyháza részére juttatott 133, Karcagnak 53 és Kisujszárlásnak 34 doboz tejkonzervet is. (Debrecen)

**HIRDESSZEN
LAPUNKBAN**

“A VASGYÁROS”

Irtta: OHNET GYÖRCY

(Folytatás)

Mialatt a hercegné körülvezette a termekben, Philippe észrevette, hogy Bligny lassan odahúzódott Clairehez, áthajolt karosszéke támláján s mosolyogva beszélt vele. Most látta először Gastont és Clairet egymás mellett, tanuk nélkül beszélgetni. Megrázkódott és égő pirosság borította el halántékát. Egy pillanatig olyan szörnyű sajnás fogta el, hogy karja is görcsösen húzódott össze. Athénais meglepve nézett reá. Éppen egy kis virágházban voltak, amelyet Moulinet “tropikus” osztálynak nevezett s amelynek meleg, nedves levegőjében pompásan fejlődtek India és Afrika mérgező növényei.

— Mi baja? — kérdezte a hercegné, gyöngén visszaszorítva lovagja karját.

— A növények átható illata s a nagy hőség elkábított, — felelt a vasgyáros, aki ezalatt visszanyerte nyugalmát. — Megengedi, hogy visszavezzem a szalonba?

S lassu léptekkel tért vissza a terembe, folyvást szemmel tartva a herceget s Clairet, akik tovább beszélgettek.

Előd után a herceg bevezette a vendégeket a dohányzóba, ahol a szivarok és cigaretták legválogatottabb gyűjteményét rakta eléjük. Félóra múltán aztán a házigazda kötelességeire hivatkozva, a szivarokat magukra hagyta a sűrű füstfelhők között. Közel akart férkőzni Clairehez. Ismerte a fiatal asszony heves természetét, nem volt hozzá bátorsága, hogy szemtől-szembe szólítsa meg. Különben is kényelmentlenül érezte magát vele szemközt s bármilyen vakmerő volt, habazott. Jól érezte, hogy az első szavak, amelyeket kiéjt, döntő fontosságúak lesznek jövőendő viszonyukra nézve. De Bligny herceg annyira haladt már a lelketlen önzésben, hogy szerzőlyi kielégítésével nem tudott várni. Előbbre haladt tehát, ismerősével társalogva, meg-megállva kissé a hölgyek mellett, folyvást szűkebbre vonva — ragadozómadárként — a kört, melyet Claire körül lért. Így jutott el széke mögé. Még egy lépést tett s hízeltő hangon kérdezte:

— Teljesen jól érzi már magát? . . . Csaknem remegve jöttem ide, hogy ezt megkérdezzem . . . Attól félek, hogy nem szívesen fogadja közeledésemet . . .

Claire élénken fordult hátra s bátran felelt:

— S miért ne fogadnám szívesen? . . . Eljöttem volna önmagához, ha úgy volna, amint mondja?

— Férjhezmenetele óta most történik először, hogy bizalmasan beszélhetünk egymással, — folytatta halkan a herceg — s látom, hogy még most sem fogjuk ki-mondani az igazságot. Életem egyik legnagyobb keserűsége az lesz, hogy miután rosszul viselkedtem önrel szemben, nem magyarázhatom meg az okokat, amelyek talán tisztáznak.

— Hiszen önnek semmi szüksége sincs a tisztázásra, — felelte Claire nyugodtan. — Tettem én önmagát szemrehányást? Vagy valóban azt hiszi, hogy szemrehányást érdemmel?

— Súlyos tehertől szabadítja meg lelkemet, — szolt ismét a herceg. — Házas-

ságom egyike volt a párizsi élet végzetes kényszerűségeinek. Egy napon olyan helyzetbe jutottam, hogy boldogságom és becsületeim közt kellett választanom. Két tartozást kellett törlesztenem. Ha beváltom az egyiket, nem tehetek eleget a másiknak. Föláldoztam szerelmemet, hogy megmentssem a nevemet. Ez az, Claire, amit tudtára kellett adnom önnek.

— Vagyis más szavakkal, Moulinet' ur nagy zavarából szabadította önt ki és ön hálából elvette leányát . . . pár milliónyi hozománnyal együtt . . . De ha jól értem, e sanyaru megpróbáltatásban vigasztalásra szolgálhat önnek a teljesített kötelesség érzete is . . . Boldognak kell lennie . . .

A herceg összerázkódott a gunyos szavakra.

— És ön, — mondta hirtelen, — ön boldog?

— Ön az egyetlen, akiknek nincs joga ezt tőlem kérdezni! — felelte büszkén Claire.

Most jött vissza Philippe a hercegnével.

— Pedig megérdemelné, hogy jobban szeressék, — mondotta a herceg.

S azzal meghajtvá magát, lassu léptekkel távozott.

Clairet remegés fogta el arra a gondolatra, hogy a herceg megsejthet valamit. Bligny tehát kételkedik abban a boldogságban, amelyet ő annyi fájdalom színelés árán akart a világgal elhitetni? Érezte, hogy milyen veszély fenyegeti nyugalmát, ha a herceg gonoszul meg akarja zavarni lassan épülő boldogságát. Mene-külnie kell innen.

Intett férjének, aki azonnal hozzá sietett s kérte, hogy szólítsa kocsijukat. Aztán kettévágva Athénais áradzásait s hidegen köszöntve a herceget olyan hűvvel vonta magával férjét, mintha a kastély lángban állott volna. Amikor végre kocsijukban voltak, kint, a derült, csendes éjszakában, Claire úgy érezte magát, mint-ha megmenekült volna. Bátran fordult Philippehez:

— Milyennek találta a hercegnét?

— Kedves . . . felelte Philippe szorakozottan

A fiatal asszony bosszusan húzódott el a párnák közé. Philippe a sötétben nem láthatta arckifejezését. Clairenek csupán a “kedves” szó tűnt föl; nem is vette észre, hogy Philippe milyen egykedvűen ejtette ki.

— Többet nem megyünk Varennebe, — mondta magában Claire. — Nagyon is sokat szenvednék.

Ugyanebben a pillanatban Philippe maga előtt látta a herceg nyulának alakját, amint Claire előtt meghajolt és gyöngéd szavakat sugott fülebe. S a vasgyáros t'kkadt ajakkal, fenyegetően szorította össze öklét. Varennebe csakugyan nem mennek többé. A következő két hét alatt viszonzották Moulinetnek, a hercegnek és a hercegnének az ebédet, amellyel őket megvendégelték, azután pedig állhatatosan ellenállottak a szomszédok unszoló udvariasságának.

(Folytatjuk)

Uj jelentős árleszállítással indult meg a Pedlow-Brack akció

Az amerikai magyarság nagy meglepetéssel és együttal nagy örömmel értesült arról, hogy a Pedlow-Brack szeretetsomagszervezetének akciója új sikert hozott, melynek eredményeként a magyarországi csomagszállítás díjai.

Husz százaléknál valamivel többet tesz ki a Pedlow-Brack szeretetsomagszervezet akciója új árleszállítása. Egy husz fontos csomag Magyarországra való szállítása a biztosítás díjával együtt mindössze 5 dollárba kerül és azon túl fontonként 20 centbe.

Ha tekintetbe vesszük azt, hogy az évek elején, a második világháború után megindított első nagy szeretetaktiónál még 40 centbe került fontonként a csomagok szállítási díja, akkor láthatjuk, hogy nem egészen háromnegyed esztendő alatt Pedlow kapitány és Brack Miklós pontosan a felére tudták le-

szállítani a csomagszállítás költségeit. Pedlow kapitány és Brack Miklós uttörők voltak az első és második világháború utáni rendszeres szeretetaktiók megszervezésének terén és uttörők voltak mindig az árleszállítások terén is. S emellett — mint ezt a csomagküldők tudják — az árleszállítás sohasem megy se a gyorsaság, se a biztonság rovására.

A gyorsaság és biztonság, a csomagok pontos kezelése és a magyarországi címre való juttatása a főcélja a Pedlow-Brack szeretetaktiónak és ezt a célt soha egy pillanatig sem tévesztette szem elől Brack Miklós igazgató, aki a díjazások lecsökkentésére vonatkozó sikeres tárgyalásokat vezetett. Pedlow kapitány és Brack Miklós hatodik nagy szeretetaktiójának zárónapja október

2-ika. Nem egészen egy hónap áll tehát az amerikai magyarok rendelkezésére, hogy ezzel a kitűnően szervezett akcióval új szeretetsomagszervezetek juttathassanak magyarországi szenvedő, nélkülöző testvéreiknek. A nagy őszi akció korai lezárását az őszi szükségesség, hogy a számlák szerint, mire ezek a csomagok megérkeznek, Magyarországon már beállnak az őszi, nyirkos, szeles, esős, hideg idők, amikor szükség lesz meleg ruhákra jó cipőkre, kabátokra, takarókra.

Az őszi nagy szeretetaktióra már felveszi a csomagokat a new yorki 1220 Second Avenue alatti főiroda és a gyűjtőállomások.

— O —
**84 ÉVES KORBAN — UJRA
APA LETT.**

Sneedville, Tenn.-ben James R. Pearson 84 éves férfi felesége 8 és 3/4 fontos kislányt hozott a világra. 75 éves kora óta ez a harmadik kis lánya. A gyermekek édesanyja most 31 éves.

MI AZ UJSÁG AMERIKÁBAN

**MIÉRT NINCSEN FEKETE
BORS?**

Ujabbán az ország üzleteiben alig kapható fekete bors. Washingtonból ezt azzal magyarázzák, miszerint Holland Indiában, Bangka és Dél Borneo szigeteken a fekete borsot termő fák kilenvenkilenc és fél százalékban elpusztultak. Körülbelül husz millió fa szállította a világ fekete bors szükségletét — a háború azonban csak körülbelül százezer fát hagyott épen.

A jelentés szerint három-négy év kell ahhoz, hogy az ujjonnan ültetett fák majd termést hozzanak és addig fekete bors hiány lesz a világon.

KI A KOMMUNISTAKKAL . . .

A General Electric Company, Bridgeport, Conn.-ben levő telephelyén a United Electrical, Radio and Machine Workers 203-ik osztálya 9,000 taggal elhatározta a falu felé a tavaszi szél, miszerint akik a unionban kommunista metélyt akarnak terjeszteni, azokat pénzbüntetéssel sújtják, ismétlődés esetén pedig kizárják.

**71 EVI SZOLGALAT UTÁN
MENT NYUGDIJBA.**

John Griesbach 12 éves korában 1875-ben lépett a Russell Harrington Cutlery Co. szolgálatába. Három centet kapott munkájáért óránként.

83 éves korában, 71 évi szolgálat után hagyta abba a munkát és ez alatt az idő alatt több mint 1,000,000 kést készített.

**ORIASI TEHERSZÁLLÍTÓ
REPÜLŐGÉPEK.**

A Boeing Aircraft Co. Seattle, Wash.-ban kiadott jelentése szerint óriási teherszállító repülőgépet gyártottak. A repülőgépben hét hatalmas teherszínak megfelelő árut lehet szállítani. A gép óránként 300 mérföld sebességgel halad.

A repülőgépgyár kiadott jelentése szerint öt repülőgép járat vásárolt ilyen gépeket.

15 ÉVES PREDIKÁTOR.

Louisville, Ky.-ban a Methodist Egyház, Robert M. Pitzer 15 éves fiúnak prédikatori engedélyt adott.

**NAGY TÖMEGEK
LATOGATJÁK ROOSEVELT
VOLT ELNÖK SIRJÁT.**

Április 13-án adták át Roosevelt volt elnök birtokát nemzeti birtokul és azóta nyitották meg a birtokot, annak épületeit is a közönségnek.

A most kiadott, július 13-án lezárt jelentés szerint 184,431 személy látogatta meg a volt elnök sirját és 128,431 személy járta be az épületeket is. Naponta 1,500—3,000 személy járt az utóbbi hetekben Hyde Parkban.

NEM TUDOTT ELLENÁLLNI. . .

John Marsh Hopkins 17 éves mozi helymutató annyira vágyott repülni, hogy amikor a Queens Chapel Airporton egy üres repülőgépet meglátott — értéke 18,500 dollár — nem tudott magán uralkodni — be-szállt a gépbe és anélkül, hogy valaha is vezetett volna már repülőgépet, fellszállt azon a mas-gasra. 10 mérföldet repült, amikor Rockville, Md. közelében egy kukoricásban kényszerle-szállást kellett végeznie és a gép is összetört.

**TENGERBE ÖNTIK A ZINC
PENNYKET.**

Az Egyesült Államok pénzügye két tonna zinc pennyt a San Francisco öbölben a tengerbe öntött, mert azokat most már kivonták forgalomból.

**2,300 HUS ÜZLETET UJRA
KINYITOTTAK ILLINOISBAN.**

A hus hiánya következtében Illinois államban 2,300 üzletben megszüntették a hus árusítást. Most, hogy már jobban lehet húst szerezni egymás után újra megnyitnak a lezárt hus üzletek ajtajai.

**NYOMOREK —
REPÜLŐGÉPET VEZET.**

Ted Michel 19 éves Elizabeth, N.J. fiu aki 11 hónapos kora óta gyermekparalízisban szenved annyira megerősödött, hogy az elmúlt héten egyedül vezetett repülőgépben levegőbe emelkedhetett. Persze a repülőgép szerkezetében némi átalakítást kellett számára eszközölni. A fiu különben a Western Electric Instruments ipartelep alkalmazottja.

A 17-IK GYERMEK — LEÁNY.

Pearisburg, Va.-ban Grover C. Jones neje a 17-ik gyermeket hozta világra, a házaspárnak első ízben hozott a golya leányt, 16 fiu után.

A 16 fiuból 15 él, egy hős halált halt.

**MAGA VETTE AT AZ
ELHUNYTNAK JELZETT
KATONA A HOLMIJÁT.**

Henry G. Rucksuhl 531 S. Clinton St., East Orange, N.J. lakos a háborúban mint örmester szolgált. Most az általa megnevezett legközelebbi hozzátartozója levelet kapott, melyben arról értesítették, hogy az örmester elveszett — és holmija Kansas Cityben átvethető, ahová a harctérről visszaküldték azt.

A levelet azonban az “elveszett”-nek jelzett Henry G. Rucksuhl maga vette át éppen és egészségesen.

Mint mondja: Európában a 83-ik hadosztályban szolgált és ütközet után elvesztette poggyászat és több nem ta'álta meg. Most kiderült, azt hitték róla, hogy elpusztult és visszaküldték azt az elesett katonák holmijaival.

**KARTÉRÍTÉS — A MEGÖLT
CSALÁDTAGOKERT.**

Desmark Wright, Little Rock, Ark. lakos házára mult év szeptember 12-én egy hadi repülőgép zuhant. Attörte a tetőt és a házban levő Mrs. Desmark Wrightot, 2 hónapos fiát és első házasságából származó 14 éves fiát megölte.

Kormányunk az özvegyen maradt férjfel kiegészített és felesége és gyermekei elvesztéséért, valamint házának javítottási költségeire 12,575 dollárt fizet neki kincstárunk.

**MÉG MINDIG SZÜKSÉG VAN
VERRE.**

Norman T. Kirk hadseregünk sebészeti főnöke kéri az Egyesült Államok lakosságát, hogy adakozzanak tovább is vért a Vörös Kereszt útján — mert vére még mindig igen nagy szükség van. A különféle veterán kórházakban ma is 90,000 olyan katonát ápolnak, akiknek felgyógyulásához vérátömlesztés van szükség. Vérdoná-nyokat változatlanul a Vörös Kereszt útján kell eszközölni.

**JÖNNEK A KÜLFÖLDI
FELESEK, GYERMEKEK . . .**

Az Igazságügyminiszterium jelentése szerint június 30-ig 44,775 katona feleség, 61 katona lány férje és 21 gyermek érkezett az Egyesült Államokba a világ különböző tájairól. A legtöbb katonafeleség és gyermek Angliából érkezett, ami érthető, mert fiaink ott tartózkodtak leghosszabb ideig.

PORTAGE, PA.

Üdvözlőnk küldjük Portage és környékbeli magyarságunk!
Szolgáltatunk kegyeletes, megbízható!
Clifford M. Beck
FUNERAL DIRECTOR
Betegszállító kiszolgálás!
532 Main Street — Portage, Pa.
Telefon: 4431

MAGYARUL BESZELÜNK
Bármire van szüksége családjának, várojon dusan felszerelt üzletünkben. Sok állandó magyar vevőnk bizonyítja, hogy áraink méltányosak!
Shoenfeld's Department Store
SCHÖNFELD ZSIGMOND, tulajdonos.
TELEFON: 2121 PORTAGE, PA.

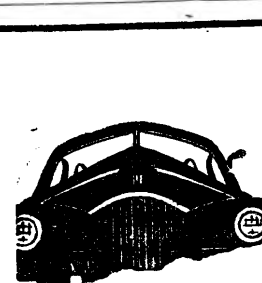

A környékbeli magyarság kedvelt deszkatelepe!
Ha építeni, javítani óhajt, nézzon be hozzánk.
ÁRAINK MINDIG MÉLTÁNYOSAK!
Keystone Lumber Co.
LUMBER AND BUILDER SUPPLIES
Cement and Sewer Pipes
Telefon: 2431 Portage, Pa.

NANTY GLO, PA.

Szebbnél-szebb órák, gyémántok, üvegarúk, vallási kegyeszek, nyakláncok, ajándéktárgyak. Óráit és ékszereket javítunk!
SUCHMAN'S JEWELRY STORE
910 ROBERT STREET NANTY GLO, PA.

HA ÚJ CHEVROLET vagy OLDSMOBILE kocsit óhajt vásárolni, nézzon be hozzánk. Használt automobiloikat eladunk és veszünk. Javítást gondos eszközökkel.
COSTLOW MOTOR CO.
LLOYD AND FOSTER ST.
TEL: 140 NANTY GLO, PA.

OAK HILL, W. VA.

KIRUHAZZUK AZ EGESZ CSALÁDOT!
Kitűnő árú, mérsékelt árak. Tartós butorok PHILCO radio és FRIGIDAIRE képviselői!
HOME OUTFITTING CO.
C. O. O'DELL, Mgr.
Mt. Hope, W. Va. Sophia, W. Va.
Telefon: 315 — Telefon: 3076
OAK HILL, W. VA.
Telefon: 215

VÁSÁROLJA TÖLÜNK ÉPÍTKEZÉSI ANYAGJAIT!

Jutányos árak! CERTAINTEK felbetétek!
Acme házfesték — Philip Carey tetőanyagok és festék — Cement üveg stb

MANKIN Lumber Company
BUILDING MATERIALS — CONTRACTORS
340 Central Avenue — Telefon: 51
OAK HILL, W. VA.
Glen Kincaid, üzemvezető

A híres TUXEDO takarmányszilist képviselői.
Vásárolja ezeket tőlünk!

HOZZA BE HOZZÁNK RECEPTEIT.
Ez egyike legfontosabb üzletágunknak.
Megfelelően elkészítjük. Vásárolja nálunk szükségleteit.

Oak Hill Drug Co.

"The Rexall Store"
Oak Hill, W. Va. — Tel: 71

VÁSÁROLJA NÁLUNK ÉKSZEREIT!
Gyémántok, gyűrűk, nyakláncok, töltőtollak, ajándéktárgyak, üvegarúk, stb., nagy választékban. Köszönjük a magyarok pártfogását.

McCall Jewelry Co.

Oak Hill and Mt. Hope, W. Va.
W. W. Ferrell, Manager.
Tel: Oak Hill 401 — Mount Hope 211

SCARBRO, W. VA.

New River szénnéző magyarjai figyelmébe!
Ha rádióját javítani kell, ha új rádiót akar venni, keresse fel

Doris Radio Company

gyakorlott rádió szerelő
SCARBRO, W. VA. Telefon: 124 J-1
Jutányos árak, pontos kiszolgálás.

A crescenti orchideák

Crescent Ohioban Belmont megyében van. Régi, egykor híres bányatelep, ahol valaha talán mindenki magyar volt. A századforduló után, a kilencszázad évek első és második évtizedében telepedtek itt meg a magyarok és kenyerüket verejtékes munka ellenében a bánya adta.

Szép magyar élet alakult ki Crescenten. Templomot építettek a református magyarok, főleg körül alakult ki a társadalmi élet. Magyar Otthont is emeltek, ahol szórakoztak a bányászok és családjaik.

De aztán a huszas években jött a bányáipar válsága. Még előbb, mint az országra szakadt általános depresszió. A Lorain Coal Company, melynek tulajdona volt a crescenti bánya nem találta kifizetőnek a bányásztatást — lezárta a bányát, kenyértelenné tette a crescenti bányásznapot.

Tragédia volt ez, még hozzá nagy, — mert akkorra már nagyon sok ottani magyar bányászcsalád állandó otthont építettett magának. Letelepdedtek az első háború után, amikor sokan leszármoltak azzal a tervvel, hogy az óhazába menjenek és ott folytassák az életet.

Nyomorúság szakadt a crescenti magyar bányászokra. Akkorában másfél se lehetett munkát találni és akinek volt, a megtakarított kis pénzüket ették meg. Amikor nyilvánvaló lett, hogy a bányát nemcsak időlegesen, de véglegesen zárták le, a crescenti magyarok jórésze vándorbotot vett a kezébe — és más tájakon próbálta az életet újra kezdeni. Clevelandban, Detroitban, Lorainban, Fairport Harborban találunk ma sok olyan családot, akik egykor Crescenten éltek.

A magyar kolónia sokkal kisebb lett, mint egykor volt. Nemcsak innen, de a környékről is nagyon sok magyar családot vett búcsút a bányáipartól és telepdedtek le városokban.

De akik ott maradtak: fenn tartják a református egyházat, a Verhovay Otthont és igyekez-

nek magyar társadalmi életüket folytatni.

Az elmúlt vasárnap ott voltam. A Verhovay Segély Egyesület 10-ik bantoni, 40-ik martinsferryi, 153-ik lasingi, 288-ik és 432-ik st. clairsvillei fiókjai hősi halottaik emlékünnepeit tartották, amikor Bence János az egyet központi elnöke átadta a fájdalmas szívű hozzátartozóknak az egyet által készítettet arcképfestményeket.

Az ünnepség éppen olyan szívbemarkoló, könnyeztető volt, mint máshol. Az édesanyák, hozzátartozók zokogása a kísértőzénje az ilyen ünnepségnek. Nincsen szív, amely meg ne indulna ilyenkor... s ne könnyezné meg az ilyen alkalmat.

Nem lehet megindultság nélkül nézni, amikor a megtört szívű hozzátartozók átvészlik elhunyt kedvesük képét — és azt magukhoz ölelve, szívükhöz szorítva viszik az örökre bánatos lett otthonaikba.

Crescenten hét édesanya és rokonok zokogása kísérté a képek átadását. Hét család tagjai vezették ki az ünnepség után a szinte támolygó örökre sebzett szívű édesanyákat.

A környékbeli fiókok megkülömböztetett és eddig még sehol nem tapasztalt együttérzés jeleként — minden elesett hős emlékére virágkosarat is készítettek és azokat is átadták a képek mellé a hozzátartozóknak. Hogy érezzék e virágokból azt, tagtársaik osztoznak fájdalmukban, részvétük velük van. A crescenti édesanyák: Kovács Sándor és Szabó Péter világhozói mást is kaptak.

Az ottani volt katonák — magyar és lengyel fiúk — egy-egy orchidea mellécsokrot vettek Kovács Sándor és Szabó Péter baltársaik édesanyjának erre az alkalomra. A fiuk helyett, akikért zokogtak.

Igy akarták, hogy érezzék az édesanyák az ő külön részvétüket, vigasztalni akarásukat. Hogy ők igyekezni fognak a faj-

dalmat elviselhetőbbé tenni az édesanyáknak.

Egyszerű bányászgyerekek tették ezt Crescenten az elmúlt vasárnap.

Sokan azt állították, hogy a fiúk lelke eldurvult, megkeményedett a szolgálatban.

A crescenti orchideák nem ezt mutatják.

Hanem azt, hogy szívük meleg és jóságuk határtalan.

A crescenti bányászfiúk megmutatták, mint gondolkodnak a csatáretket járt bányászfiúk. Milyen a lelkiállaguk.

Le a kalappal előttük. Megérdemlik minden jó érzés ember tiszteletét.

És én nagyon boldog vagyok, — hogy éppen magyar és lengyel bányászfiúktól kellett megtudnom: hogy helyén van a szívük, lelkük.

MI TÖRTÉNT KOMÁDIBAN

A rendőrség őrizetbe vette és előálította a debreceni ügyészségre Sz. Nagy Sándor 52 éves komádi lakost, az ottani Termelő Bizottság elnökét, Kolozsvári Károly volt főbíró és Szilágyi Sándor községi esküdtet, komádi lakosokat. A vád szerint a lakosság által jóváértelre beszoigáltatott állatokból 25 sertést, 25 marhát, 90 birkát levágatott és a husát kiosztotta a Termelő Bizottság tagjai között. Kaptak a husból a karhatalom tagjai, sőt mások is. Ezenkívül sok szabálytalanság és visszaélés történt volna a jóváértelre beszoigáltatás körül. Dr. Illyés Gábor vizsgálóbíró most folytatja a kihallgatásokat és vizsgálatot. A három emberen kívül még 11 újabb gyanúsított van, akiket később halgatnak ki. Sz. Nagy és társai vizsgálati fogságba kerültek.

(Debrecen)

HAVI KILENC KILÓ LISZT A FEJADAG

A stabilizáció gazdasági rendszere megköveteli a gabonagazdálkodás terén a legszigorubb kööttség bevezetését. Ezért az új termésh gabonánál nem lesz kétféle ár, köötött és szabad ár. A gazda beszoigáltatáson felül visszamaradó terményét is csak a hivatalos áron hozhatja forgalomba, tekintettel arra, hogy értékálló pénz mellett különbözö árak ki nem alakulhatnak.

Az a fogyasztó, aki hatósági kenyér- és lisztjegyeiről lemond, a közellátástügyi miniszter rendelkezése értelmében 160 kg kenyérgabona vásárlására kaphat engedélyt. Ebből a mennyiségből 40 kg-ot q-ként köteles leadni hatósági áron valamely gyűjtő kereskedőnek. A visszamaradó 120 kg-ra lehet örlési engedélyt kérni. Tehát 90 százalékos kiörés mellett havi 9 kg liszt számítható egy fogyasztóra. Ez lesz az a mennyiség, amire liszt alakjában szállítási engedélyt adhatnak.

(Kis Újság)

RABLÓGYILKOSSÁG

Rigyác község határában agyonlötték és kirabolták Billegé Ferenc kömüvesmestert, aki a Fő-ut 22. szám alatt lakik. Billegé kerékpárjával igyekezett Nagykanizsa felé, míg fia és leánya gyalogosan követték. Az uton ismeretlen tettesek megtámadták, szívenlötték és kerékpárját elrabolták. Amikor fia és leánya odaértek, édesapjuk már halott volt. Azonnal értesítették a nagykanizsai rendőrkapitányságot, ahonnét bizottság szállt ki a helyszínre. Megállapították, hogy Billegét két lövés érte, egyik a hátán, másik a mellén. Mindkettő halálos volt. A rablógyilkosok kézrekerítésére a legselesebbkörü nyomozást indították meg.

(Zala, Nagykanizsa)

WINDBER, PA.

SOK MAGYAR VAN NÁLUNK ALKALMAZVA!
A környékbeli magyarok kedvelt üzlete.
— NÁLUNK MINDENT KAPHAT —
Több mint ötven éve szolgáljuk a környéket.

Eureka Stores
QUALITY · SERVICE · VALUE
WINDBER, PENNSYLVANIA.

"NÁLUNK MINDEN KAPHATÓ, AMIVEL BÁRMIT IS FELEPITHET!"

Építkezési anyagok, ACME festék, vasáru cikkek. Köszönjük a magyarság pártfogását!

Windber Lumber Co.

WINDBER, PA.

Telefon: 84

Forduljon hozzánk a gyász szomorú óráiban.
43 éves múltunk a legjobb garancia!
MEEK FUNERAL HOME
1312 Graham Ave., Windber, Pa. Tel: 80 és 100
Since 1902 Ambulance Service

CALIFORNIA, PA.

Peoples Bank of California

CALIFORNIA, PA.

A Federal Deposit Insurance Corporation tagja.
"LEGYEN A MI BANKUNK AZ ÖN BANKJA IS"

Árulkuk a híres SIROTAR köhögés elleni orvosságot! ALV-LAC
gyomor rendellenesség ellen! Receptjeit pontosan elkészítjük.

AUTOBIZTOSÍTÁS!

Csupa megbízható nagy társaságokat képviselünk.

Köszönjük a magyarság támogatását!

J. W. EDWARDS & COMPANY

Real Estate and Insurance Tel: 5741 California, Pa.

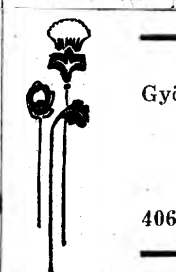

Gyönyörű kivitelű fényképeket készítünk! Esküvői fényképekben specializálunk!

McCoy's

Janet Lee Studio

338 Third St. Tel: 7901 California, Pa.

VÁSÁROLJA VIRÁGJAIT TÖLÜNK!
Gyönyörű esküvői csokrok! Temetési koszorúk stb.
Üdvözlő magyar barátainknak.

Nichols Flower Shop

(Peg and Fran Phillips Florists)
406 Third Street Phone 3972 California, Pa.

BROWNSVILLE, PA.

Meleg üdvözlőnk a környék magyarjainak!

Csupa országosizerte ismert villanyfelszerelési cikkek árulkuk, mint BENDIX mosógép, PHILCO, NORGE, CROSLY villanyhűtők, MAGIC CHEF kályha stb.

BUSH Furniture Co.

"Mindenünk van lakása részére!"

1 Market Street — Tel: 491-492 — Brownsville, Pa.

NÁLUNK MAGYARUL BESZELHET!

Lakását teljesen berendezzük! Konyhaszekrények, acélból porcellán tetővel, gázra, szénre berendezett kályhák, matracok, butor, villanyfelszerelési cikkek stb. stb.

Üdvözlő sok derék magyar vevőinknek!

Krause's Department Store

Phone 920 Brownsville, Pa.

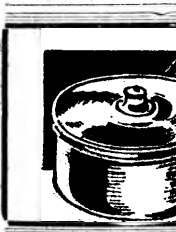

"A virág mindennél szebben beszél!"
Gyönyörű temetési koszorúk, esküvői virágcsokrok... Virág bármely alkalomra.

LUNDEN'S FLOWER SHOP

"Say It With Flowers."

Member FTD
Union Station Bldg.
Market St., Brownsville, Pa.

Vásárolja a híres LUCAS festéket tőlünk. Tetőjavítás, vízvezetékcsere! Árulkuk Frigidaire-t, Maytag mosógépet, stb.

Brownsville Hardware Co.

"A HID ALATT"

Brownsville, Pa. Tel. 855

Árulkuk a híres "INSULBRIC" JÁRDA ÉS TETŐANYAGOKAT. Munka garantálva! Általános contracting munkát vállalkunk.

COHEN'S Wallpaper and Paint
BROWNSVILLE SIDING & ROOFING COMPANY

32 Market St. Brownsville, Pa.
Tel: Üzlet 4492-J Lakás 715-R

KEYSTONE, W. VA.

Mindent elkövetünk, hogy a magyarság pártfogását kiérdemeljük.

Patton Funeral Home

PHONE 53 KEYSTONE, W. VA.

R. H. BENNETT

Northfork

Funeral Home

Phone 324 — Northfork, W. Va.

"AZ ERŐS BANK, MIT IDŐ ÉS PANIKOK KIPRÓBÁLTAK."

The First National Bank

Keystone, W. Va.

A szövetségi betétbiztosító intézmény tagja.

TELEFON 77

EURÓPAI PÉNZÁTUTALÁST ELFOGADUNK!

WHEELING, W. VA.

TERVEZÜNK, ÉPÍTÜNK, FINANSZIROZUNK!

Ha építeni óhajt, vagy bármily építkezési anyagra van szüksége, nézzon be hozzánk!
Lumber and Building Requirements

The Keller Lumber Co.

4356 Wood Street Wheeling, W. Va.

Telefon: 692 és 693

Több mint 100 éves múltunk legjobb garancia

MINDIG ÉRTÉKELTÜK A MAGYAROK BIZALMÁT

Kepner Funeral Home

Wheeling, W. Va.
Tel. Whg. 1617

Crider Funeral Home

Elm Grove, W. Va.
Tel. Elm Gr. 2920

South Side Kepner Funeral Home

36th & Jacob St.
Tel. Whg 840

Méltányos árakon a legkötelesebb temetkezési és betegszállítási kiszolgálást adjuk (43-IV-30)

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL).

Published by Andrew Fay Fisher
PUBLISHED EVERY THURSDAYOffice of Publication:
7907 West Jefferson Avenue — Detroit 17, Michigan

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: in the United States \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$4.00
Egyes szám ára 6c Single Copy 6c

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is Written for Miners of Miners
by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.

Editor's Office: Pittsburgh 22, Pa.
239 Fourth Avenue

All articles and changes of addresses should be sent to the
Hungarian Miners' Journal, 239 Fourth Ave., Pittsburgh 22, Pa.
Minden a lapot érdeklő közlemény, címváltozás erre a címre
küldendő: Magyar Bányászlap, 239 Fourth Avenue, Pitts-
burgh 22, Pa. — Telefon: Atlantic 8143

HETI SZEMLE

A TÖZSDÉN

az értékpapírok ára a múlt héten valósággal zuhant. Egyes vállalatok részvényei olyan mélypontra jutottak, amilyeneken nem álltak 10-15 év óta. Milliószerűen cseréltek gazdát részvények órák alatt. Ugy látszott, emberek menekülnek egyes részvényeikről.

Milliórdok morzsolódtak le napok alatt a részvények értékeiből. A tőzsde pánik váratlanul tört ki — s az okot többféleképpen magyarázzák. Tudom, hogy e lap olvasói között aligha vannak olyanok, akiket nagyon közelről érintene a tőzsdén jegyzett értékpapírok sorsa — mégis elemezem az ügyet, mert hiszen a tőzsdei pánik — belevág minden ember életébe.

WASHINGTONBAN

egyek azt hiszik, hogy a tőzsdei pánikban nagyrésze van — Molotov váratlan moszkvai utjának. Azt vélik, Molotovot nemcsak azért rendelte Stalin Moszkvába, hogy a párisi eseményeket ismertesse, — hanem igen komoly más megbeszélési valói lehettek. Súlyos kérdéseket vetett fel a moszkvai diplomácia és ezekben legnagyobb részt az Egyesült Államokkal találta magát szemben.

Az Egyesült Államok diplomáciai vonalvezetése pedig, — mint a múlt héten ismerttettem nem az, ami volt egy év előtt, amikor Stalin egyik engedményt kapta a másik után Washingtonból.

Byrnes külügyminiszterünk mozdulataiból látjuk Moszkvában, hogy nem következik be, amire számítottak: az Egyesült Államok nem hagyja ott undorát Európát, mint tette az első világháború befejezése után, hanem ott maradunk és nem engedjük át azt a világrészt Stalin kényének, kedvének.

MOLOTOV

moszkvai utját azzal magyarázzák, hogy Stalin új utasításokat kíván adni külügyminiszterének az új amerikai diplomácia vonalvezetéssel szemben, — és elhatározzák azt is, hogy meddig mennek el — az Egyesült Államok ingerlése terén.

Molotovnak arról kellett Stalinnak beszámolni, hogy az Egyesült Államok új diplomáciai vonalvezetése nagyon is veszélyezteti az ő terveiket és így — a kitűzött célokat, a Dardanellák uralmát, a Balkán teljes bekebelezését a moszkvai csoportba — aligha tudják elérni.

AZ OROSZ KÜLÜGYMINISZTER

moszkvai utjával kapcsolatban sokat beszéltek ebben az országban egy közeli új háború eshetőségeiről. Forrófejű emberek azt hiszik hónapok alatt leszámolásra kerül a sor a nyugati demokráciák és a szovjet és csoportja között — az ilyen beszédeknek azonban semmi komoly alapjuk nincsen. Hónapok alatt nem lesz új háború, mert arra egyik oldalán sincsenek felkészülve.

Kétségtelen, hogy a tőzsdei pánik még több suttogásra adott okot, mert mint fent említettem a pánik napjaiban az értékek zuhanását — Molotov moszkvai utjával is magyarázták.

A TÖZSDE

pánikjának másik magyarázata viszont az volt, hogy a vállalatok nem tudnak megfelelő haszonnal dolgozni a jelen körülmények között és így részvényeik jövedelmezősége nincsen arányban a részvények árával.

Azt rebesgették, hogy a na-

gyon felment nyersanyag árak és munkabérek mellett a vállalatok jövedelmezősége nagyon megcsökkent és ennek következménye lenne a tőzsdei pánik.

Lehet azonban az is, hogy más nem volt, mint a szokásos manőver: a játékosok levétköztetése, hogy aztán a nagy bankok olcsón újra összeszedjék a papírokat és drágán varrják majd ismét a közönség nyakába.

A DIPLOMÁCIA FRONTJA

változatlanul mozgalmas volt a múlt héten is. Külügyminisztériumunk új jegyzéket küldött Stalin belgrádi helytartójának és abban közölték vele, milyen kártérítéssel tartozik országa a megölt fiainkért és az elpusztított gépekért.

Tito marshal — nyilván újabb moszkvai utasításra — ezzel szembe azt állítja, hogy repülőgépeink újra Jugoszlávia felett repülnek Bécsből Olaszországba, amit viszont a mi repülőcsoportunk erősen tagad.

A jugoszláv diktátor úgy látszik már előre alibit akar keresni arra az esetre, — ha újabb amerikai gépeket lőnének le katonái.

GÖRÖGORSZÁGBA

visszatérhet II. György király, erős többséggel így szavazott a nép. A szavazás előtt, sőt után is néhol pölgárháborus jelenségek voltak, százak haltak meg a vitában, hogy király legyen-e Görögországnak vagy köztársasági államformában éljenek-e.

Voltaképpen azonban nem ez volt ott a kérdés. Igazában nem is a görög államformáról szavaztak, — hanem, hogy a görög felszítet szovjet uralom alá kerüljön-e vagy megmaradjon továbbra is ott, ahol eddig volt az angol érdekcsoportban.

A szovjet-angol viaskodás volt a görögországi szavazás. Arról volt szó, hogy ez az egyetlen balkáni állam kint maradhat-e a szovjet csoportból és így biztosítva maradhat-e az angolok számára a földközi tengeri hajózás, — ami Anglia létkérdése — vagy bele kell nyugodniok, — hogy ott is elvesztették hatalmukat.

AZ OROSZOK

azt állítják, hogy Anglia-amerikai segítséggel — erőszakossággal nyerte meg a csatát Görögországban. Az angol csapatok jelenlétének tulajdonítják, hogy Görögországban nem a vörös csoport győzött, hanem a másik.

György király hazamegy — és állítólag majd demokratikus uralmat fog a görög népnek nyújtani. Hogy ez a demokrácia meddig terjed majd — azt a jövő mutatja meg.

Kétségtelen, hogy mi EZT a győzelmet óhajtottuk Görögországban, s így a jövőért némi felelősség ezt az országot is terheli majd.

FRANKLIN D. ROOSEVELT

repülőgépszállító hajónak és más egységeinknek a földközi tengeren való tartózkodását nagyon rossznéven veszik Moszkvában és a szovjet sajtó azt írta, hogy hadihajóink ottléte a "gangster diplomácia" egyik láncszeme. Az ilyen nyilatkozat után Halsey admirálisunk aztán kijelentette, hogy az Egyesült Államok hadihajó-hada oda megy, ahová akar — és ebből a kijelentésből, ha akarnak, nagyon sokat tudomásul vehettek Moszkvában.

Hadihajó egységeinknek a földközi tengeri jelenléte, — mint a múlt héten kifejtettem

nem véletlen — és annak szememenő céljai vannak.

PÁRISBAN

a múlt héten nem sokat végeztek — Molotov távolléte megakasztotta a munkát. Magyarország megbízottai a románok ügyének tárgyalásánál elmondhatták óhajaikat Erdély kérdésében. Meglehetősen szerény kérelemmel járultak a bizottság elé. Erdélynek csak egy csücskét kérték az anyaországhoz csatolni, — míg a Romániában maradó magyarok számára kisebbségi jogaik biztosítását.

Tatarescu külügyminiszter válaszolt a magyaroknak, persze ellene van, hogy Erdélyből csak egy talpalatnyi földet is visszaadjanak Magyarországnak.

Magyarország egy bizottság kiküldését kérte a helyszínrre, hogy ezt el tudják-e érni: a jövő mutatja meg.

ERDÉLY

kérdésével kapcsolatban furcsa játékot űznek a kommunisták Budapesten. Európa minden más országainak csoportjai — épen úgy, mint az orosz kommunisták — feltétlenül nemzeti alapon harcolnak és például a cseh kommunisták a legvéresebben küzdenek a cseh érdekekért, a román kommunisták is ugyanezt teszik. Csak a magyar kommunisták — nem harcolnak a magyar érdekekért, — mert Moszkva érdekei így parancsolják.

Budapesti sajtójük — az amerikaiakat okolja Erdély elvesztéséért és az oroszoktól állítják, hogy azok vissza akarták adni azt a magyaroknak, de az angol-szász diplomácia nem engedte ezt.

Szegény magyarok, akik csak olyan lapokat olvashatnak, amilyenek Budapesten készülnek és így nem tudhatják meg Erdély elvesztésének igazi történetét.

AZT IS TERJESZTIK,

miszerint az oroszok azért nem kedveznek a magyaroknak.

(Folytatása az 5-ik oldalon)

AZ ORVOSI TUDOMÁNY ELISMERI
még mindig mérgezők a jódos kátsai
reumatikus betegségek. Ezt tartalmazza
a MUSCULOID, mely TÖTH JÁNOS, volt
amerikai egyetemi méhészeti szakértőnek
a tudomány. Gyógyítást használható
ARTHRITIS, RHEUMA, VÍZKEZEG-
SÉG, CSIPŐ és DERÉKFÁJÁS, VÍZ-
ARTICULÁS, GÖRCÖK és HÜLÉS esete-
iben. Kérjen ingyenes bővebb ismeret-
anyagot és győződjék meg a valószínű-
ségről. Pontos cím: JOHN TÖTH, 1143 Hillcrest
Drive, South Bend 17, Ind.

48
ÓRÁN BELÜL
leszállítjuk kávérendelését
MAGYARORSZÁGBAN
A MAGYAR KORMÁNY engedélyével havonta és személyenként 5 font zöld kávé utalható ki a FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG budapesti raktárából
5 FONT ZÖLD KÁVÉ
ára \$4.-
Sürgöny átutalási költség \$1.- külön fizetendő

Minden rendelést teljes, minőségi csomagban küldjük be, rendeltetés az alatti címre vagy fordítva helyi ügynökhöz
GLOBUS
TRADING CORP.
61 BROADWAY
New York City
Tel. BOWling Green 9-4164

PÉNZÁTUTALÁSOK

AZ ÓHAZÁBA

PÓSTÁN VAGY SÜRGÖNYILEG

Az átutalás dollárban történik, melynek ellenértékét az óhazai bank a legelőnyösebb ártóllyamon fizeti ki.

FELVILÁGOSÍTÁST NYÚJT A

PAN AMERICAN TRUST COMPANY
Main Office: 70 WALL STREET, NEW YORK

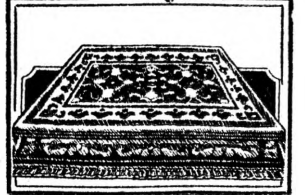
HARBOR STATE BRANCH — FOURTH AVE. AT 9th ST.
FORDHAM BRANCH: 187th ST. cor. ARTHUR AVENUE
Member Federal Reserve System • Member Federal Deposit Insurance Corporation

WILLIAMSON, W. VA.

100 MILE-NYI KÖRZETBEN SZÍVESEN ÁLLUNK

a környék magyarságának rendelkezésére! Butor, vasáru, festék, bányászszerszám, stb. nagy választékban!

A híres ZENITH rádió, THOR mosógép és GIBSON villanyhűtőgép képviselője!

PERSINGER SUPPLY COMPANY

Telefon: 472-3-4

WILLIAMSON, W. VA.

Williamson vidék magyarsága gyász esetén keressen fel bennünket.

Jutányos és pontos kiszolgálás.

— ARAINK MÉRSEKELTEK —

ALLEN FUNERAL HOME

WILLIAMSON, W. VA.

HASZNALT AUTOMOBILJÁÉRT A LEGTÖBBET ADJUK!
Szívesen állunk a környék magyarságának rendelkezésére.
Üdvözlét magyar vevőinknek!
Automobilokat, truckokat adunk, veszünk. — Autójavítás!
CITIZENS MOTOR CO.
DODGE-PLYMOUTH DEALERS
Williamson, W. Va. Tel: 884

DRUGS
HOZZA HOZZANK RECEPTEJTE!
Hozzáértő gyógyszerész áll rendelkezésére! Receptjének elkészítése legfontosabb üzletünk.
Üdvözlét sok magyar barátainknak!
The Hurley Drug Co.
"PRESCRIPTION A SPECIALTY!"
Third and Logan St. — Telefon: 733
WILLIAMSON, W. VA.

LOGAN, W. VA.

Üdvözlőjl. a Logan és környékbeli magyarságot!

Harris Funeral Home

and

Logan Mercantile Co.

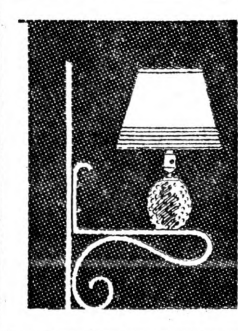
509 Main St., Logan, W. Va.
Telephone 516

NALUNK A LEGJOBB SÖRÖKET VASAROLHATJA
Guyan Distributing Co.
OSE RICHEY, Prop.
TELEFON: 615 — LOGAN, W. VA.
RED TOP BEER and ALE, W. VA. PILSENER, BUDWEISER BEER, 1884 ALE, BERGHOFF BEER, BRUCKS BEER and ALE, P.O.C. BEER, MILLER HIGH LIFE, DUQUESNE.

ÜDVÖZÖLJÜK
A KÖRNYÉK MAGYARSÁGÁT KEDVELT UJSÁGJUK UTJÁN!
Mindig hálásan gondolunk pártfogásukra és azt iparkodni fogunk a jövőben is kiérdemelni.
COTTAGE FLOWER SHOP
Logan, W. Va.
215 Main Street Telefon: 913

KIMBALL, W. VA.

Villanyszerezési cikkekben is nagy választékot talál!
Fűszerárúkból a legjobb minőségű árut tartjuk!
A. P. WOOD
"Home Of Good Eats"
KIMBALL, W. VA. TEL: 9381

Ujabb Árleszállítással OKTÓBER 2-ÁN ZÁRUL PEDLOW KAPITÁNY ÉS BRACK MIKLÓS HATODIK NAGY SZERETETCSOMAG

MAGYARORSZÁGBA és CSEHSZLOVÁKIÁBA
A CSOMAGOK SÚLYA 90 FONT KÖRÜL LEHET

20 fontos \$500
20 FONTON FELÜLI MINDENT FONT 20 CENT.

MINDEN CSOMAG ANNYI DOLLÁRRA VAN
BIZTOSÍTVA, AHÁNY FONT A CSOMAG SÚLYA

Minden csomagot egy vagy két erős zacskóba kell varrni, vastag kötéssel átkötni és tintával vagy tintacseruával megjelölni. Ha csak élelmiszert küld, azt legcélszerűbb erős faldobba csomagolni. Papír vagy papírdoboz burkolattal nem vesszünk fel csomagot.

NE FOGADJA EL NYUGTÁJÁT, HA AZON
CAPT. PEDLOW NEVE NEM SZEREPEL!

AHOL NINCS GYÜJTŐÁLLOMÁS,

CIMZÉSI MINTA:
FROM: (Írja ide az Ön nevét és címét)
TO: (Írja ide az őshazai rokon nevét és címét)
(Lent a jobb sarokban ez irandó):
CAPT. JAMES G. PEDLOW
1220—2nd Avenue
New York 21, N. Y.

A new yorki főraktár címe:

Capt. JAMES G. PEDLOW
1220—2nd Ave. (a 64 Street sarkán) NEW YORK 21 N.Y.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

mert a mai magyar kormány — nem akarja mindenben kiszolgálni a vörösöket, holott a román és cseh kormányok ezt teszik. Azt mondják, ha a magyar kormány nem kancsintgatna át az angolszász csoportok felé is, hanem engedelmesebben szolgálna a moszkvai érdekeket, akkor a magyarok több kedvezményhez jutnának.

Ilyen maszlalokkal szeretne a kommunista párt Magyarországon nagyobb tömegekhez jutni. Azért igyekeznek az amerikai és angol nép ellen izgatni a magyarokat azzal a mesével, hogy — mi cserbenhagytuk a magyar nemzetet és mi a magyar nemzet ellenségeinek javát szolgáljuk.

MOST MÁR NYILTAN IS

megkezdődött a versenyfutás — a német nép megnyerése érdekében. A nyugati csoportok is, az oroszok is erőlködnek, hogy a levert németeket a maguk oldalára állítsák.

Valamikor Lenin mondta, hogy a német népet kontrollálja az egész Európát kezébe tartja — és Moszkvában ezt a tényt nem felejtették el.

Byrnes külügyminiszterünk stuttgarti beszéde egyik láncszeme volt a német nép megnyerése érdekében folytatott hadjáratnak. Mi normálisabb életet akarunk teremteni a legyőzött országban, még akkor is, ha ezért súlyos áldozatokat kell hozni. Jobb élelmiszert és munkalehetőséget akarunk a német nép számára biztosítani és ennek érdekében legalább az angol-amerikai zónát össze akarjuk vonni.

Az oroszokat is felszólítottuk, hogy csatlakozzanak ehhez az akcióhoz — de ők elutasították ajánlatunkat. Ők a megszállt területükön továbbra is maguk akarnak uralkodni.

A NÉMET NÉP

mai helyzete valóban javításra szorul. A rettentő nyomor, nélkülözés és kihatástalanosság — könnyen forradalmi állapotokat teremthetne és ezt a nyugati hatalmak el akarják kerülni. És azt is, hogy a nyomor és kétségbeesés a vörös oldalra kergesse a németeket még azon a területen is, melyet az amerikai és angol csapatok tartanak megszállva.

Az oroszok által megszállt területen a múlt héten "demokratikus" választás volt. Városi és községi vezetőket választhattak a németek.

Három pártot ismertek el az oroszok, azoknak jelöltjeire szavazhattak a választók. Az orosz kezdeményezésére egyesült kommunista-socialista, kereszténydemokrata és nemzeti pártok jelöltjeire.

Papíron — mind a három pártnak egyformán joga volt a választást megelőzően korteskedni. Valóban azonban csak az oroszok által támogatott kommunista-socialista párt tehetett. Ők kaptak autombiljakba ele-

gendő gasoline és olajat, röpcédulák céljaira elegendő papírt, gyűléseik tartására megfelelő helyiségeket. A másik két párt nagyon hátrányos helyzetben volt a megszálló hatalom által támogatott párttal szemben.

A többséget természetesen ilyen körülmények között — a kommunista-socialista csoport kapta, de nem olyan nagyot, mint remélték, mert a hátrányban levő két párt jelöltjei meglepően sok szavazatot kaptak.

A kommunista-socialista párt jelöltjei pedig nem fukarkodtak olyan jelszavakkal: Szavazz ránk — mert ha nem kapunk többséget, az oroszok még több gyárat leszerelnek és még kevesebb lesz a munka alkalom.

Add a szavazatodat a mi pártunkra — mert csak akkor lesz jólét és elviselhető élet ha mi győzünk.

CSEHORSZÁG

melynek kormánya teljesen behódolt Sztalinnak és amely egymásután adja jelét annak, hogy a moszkvai csoporthoz csatlakozott, most nagyon nehéz helyzetbe került.

Benes tulzoltan Moszkvához kötötte szekréjét — és most úgy látszik, revidálnia kell. Az Egyesült Államok elhatározása, hogy — Európában marad és nem adja át a teret teljesen Sztalinnak, kissé kellemetlen helyzetbe juttatta a cseh kormányt.

A Világbanktól, melyhez a legnagyobb hozzájárulást mi folyósítottuk, hatalmas kölcsönt kértek ujjaépítés céljaira — amit azonban most nem nagyon sietnek folyósítani. Azzal a megokolással, hogy egyes nemzetek még nem fizették be a rájuk eső részt.

ANGLIA

kellemetlenségei változatlanul tartanak. Bombayban és India más helyein is nem képesek megfékezni a forradalmi jelenségeket, harcok folynak, százezrek hullanak el. Az arab világban mindenütt érzéniük kell, hogy valami folyik a színpadok mögött. Diplomáciai körökben úgy vélik, Moszkva keze dolgozik Közel és Közép Keleten és onnan szítják az arabokat Anglia ellen.

Palesztina ügye is egyre több kellemetlenséget jelent Angliának és nem képesek megtalálni a módot, hogy legalább felfüggesztik a tárgyalásokat megoldják a kényes kérdést.

NÜRNBERGBEN

284 nap után befejezték a náci főbűnösök tárgyalását. 15.000 oldalra terjednek a jegyzőkönyvek, 300.000 affidavitot állítottak ki és 3.000 eredeti okirat van a tárgyalási anyaghoz csatolva.

Hosszu ideig tartott a tárgyalás, melynek befejezte előtt a vádlotok saját védelmükre beszédet is mondhattak: persze mindnyájan ártatlanságukat hangsúlyozták.

MEGHÍVÓ

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 129-IK
COLUMBUSI FIÓKJA
(tisztelttel meghívja és szeretettel várja a környékbeli magyarságot a

VERHOVAY OTTHON

(1501 Parons Avenue)

1946 SEPTEMBER 22-ÉN, DÉLI 1 ÓRAKOR
bankettal tartandó avatási ünnepélyére
és azt követő estí táncmulatságra.

Bankettre és táncra jegy ára 1 dollár 50 cent, csak a táncra 50 cent.

A 129-ik fiók nevében:

Péterfy Lajos elnök

Paul Istvánné, ügykezelő

A hosszú ideig tartott perre már nem nagyon figyelt a világ. Hamar napirendre tértek a orszalmak felett, amiket ezek a gazemberek zudítottak a világra. Az ítélet akármilyen szigorú is lesz, túl enyhe lesz ahhoz képest, amilyen szörnyű pusztulást és gyászt zudítottak a világra.

OLASZORSZÁGBAN

partizan mozgalom keletkezett, komoly gondokat zudítva az amugy is ezer bajjal küzdő kormány nyakába.

A partizan mozgalmat állítólag a kommunisták pénzelik és támogatják "valahonnan" fegyverrel is.

A mozgalom egyik célja: tagjaikat vegyék fel a most szerzés alatt álló olasz csendőrségbe és rendőrségbe.

AZ ÁRSZABÁLYOZÁS

kérdése ujabb fejezethez ért a múlt héten. A földművelésügyi miniszter — akinek súlyos szava van az új törvény értelmében az árszabályozás kérdésében — megszüntette a zöldségfélék és gyümölcs árszabályozást azzal, hogy ebből most már elegendő kerül a piacra és ezentúl csakis olyan cikkeket tartanak a törvény keretein belül, melyekből nincsen elegendő.

Az új hus árak magasabbak, mint június 30-án voltak, de jóval alacsonyabbak, mint amennyit az utolsó hetekben kellett fizetni: kérdés azonban, hogy ilyen körülmények között lesz-e annyi hus az üzletekben, mint amennyi szükséges — és nem e virul fel újra a hus terén a fekete piac.

Más cikkekre ára a nagyobb készletek ellenére is emelkedést mutat és a munkás szervezetek megfelelő hivatalai szerint — az új árrögzítési törvény nem sokat használ az árak lent tartása terén.

A MUNKÁSSZERVEZETEK

egymásután tartják gyűléseiket és foglalkoznak az árak emelkedése következtében keletkezett új helyzettel. Készségtelen, hogy az új árak nagy terhet jelentenek a dolgozóknak — és így érthető, ha az összejáró teleken sokat beszélnek arról, miszerint új fizetésrendezést kell követelni.

A munkásszervek javarésze húzódik ettől, mert a példa azt mutatja, hogy a fizetésemelések mindig még nagyobb áremelkedéseket vonnak maguk után.

A POLITIKAI FRONTON

erősen dolgoznak országszerkezre. Roppant érdekes jelenség, hogy belül a párokban milyen nagy harcok folynak azon a kérdésen, hogy haladó vagy mardai jelölteket állítsanak e egyes helyeken.

A töké persze maradi jelölteket szeretne mindenütt, ám vannak államok, ahol ilyeneknek az állítása: előrelátható bukás lenne. Így aztán még a republikánus párt is kénytelen haladó jelölteket is elfogadni.

A KONGRESSZUSI VIZSGÁLAT

egymásután hozza nyilvánosságra a háború ideje alatti könnyelmű gazdálkodás adatait. Nem valami épületes olvasni azt a jelentést, amit bizonyos olaj szállító csövek lefektetése körüli mulasztásokról tettek és amiért nagyon elítélik Brehon B. Somervell generáltest és vádlóják Ernest King admiráltest is. Ez a kaland 135.000.000 dollárt emésztett meg — amiből a nemzetnek semmi haszna se származott.

De vannak más esetek is, amiben kiderült, hogy milyen meggondolatlanul adtak ki magas állású tiszték milliókat.

Vannak hallhatatlan hangok is. Ha másodpercenként huszezenél több a hangreggesszám, ezt már nem hallja meg emberi fül. De a másodpercenként tizenhatnál kevesebb reggesszám sem ad hallható hangot.

NORTON, VA.

HIVJON FEL
BENNÜNKET

mikor a baj szomo, órája elérkezik. — Hálásan köszönjük a környék magyar-ságának pártfogását

FRED H. KING

FUNERAL DIRECTOR AND EMBALMER

Telefon: Iroda 192

Telefon: Lakás 78

926 Park Avenue

Norton, Va.

CSUPA

tartós, szép, kitűnő minőségű butort áru-lunk. — A híres Kurjees festék áruk képviselése! Crossley rádiók, stb. raktára!

Home Hardware & Furniture Company

NORTON, VIRGINIA

550 Park Avenue

Telefon: 270

IGYA A LEGJOBBAT ÉS AKKOR MINDEG

lesz a kedvenc ital! Melegen üdvözlöljük magyar barátainkat. Hálásan köszönjük szíves pártfogásukat és azt a jövőben is kérjük.

Stone Mountain Bottling Co.

320 — 8th St.

Telefon 22

Norton, Va.

GEORGE W. VERNON, elnök

T. R. HUNNICUTT, utkábr

POCAHONTAS, VA.

Melegen üdvözlöljük sok derék magyar vevőinket.

Csupa elsőrangú árucikkeink vannak.

Pocahontas Fuel Stores

"The Best Place To Shop After All"

Pocahontas, Va.

J. P. CURTIS, Manager of Stores

CUMBERLAND, KY.

GYOMORFAJÁSTÓL SZENVEDŐK megszabadulhatnak fájdalmaiktól. Meggyőződhetnek arról, ha rendelkeznek egy próba adag BIS-RHEW orvossággal. Ajánlják gyomorégés, gyomorsav és gáz ellen, valamint más okokból eredő gyomorfájások esetén is. Az Egyesült Államok területére bárhol szállítunk postán is. Küldjön be 1 dollárt és a postaszállítás költségét.

COOK'S DRUG STORE

PRESCRIPTION DRUGGISTS

Troy Cook, tul. Cumberland, Ky.
Phone 49-J.

PHARMACIST

ÉRTEKELJÜK
a környék magyarságának bizalmát
The Guaranty Deposit Bank

A Federal Deposit Insurance Corp. tagja
CUMBERLAND, KY. — TELEFON: 60
INGATLAN ÉS SZEMÉLYI KÖLCŐSÖ-NÖK KEVES KAMATRA

CUMBERLAND, KY.

Telefon: 60

Alapítke és tartalék \$50.000.00

Vagyon \$1.000.000

LAKASAT TELJESEN BERENDEZZÜK!
Tartós, szép, jutányos áru butorokkal meg lesz elégedve. A UNIVERSAL mosógépek, — RCA rádiók, — KOOLORATOR villanyhűtőgépek képviselése!

BLEVINS FURNITURE CO.

QUALITY FURNITURE AT POPULAR PRICES

Telefon: 42

Cumberland, Ky.

Hirdessen Lapunkban

GARY, W. VA.

Üdvözlöljük az itteni magyarságot, kedvelt újságjuk, a "Magyar Bányászlap" útján.

A. N. Harris & Co.
GENERAL MERCHANDISE
Gary, W. Va.

Baromfi — Friss husok — Gyümölcs, főzelék, stb. — Majestic futókályhák KÁDIOK, Mosógépek, Villanyhűtőgépek, Takarmány, Festék, Felpapír, Ruha

ZENITH

MULLENS, W. VA.

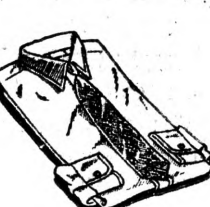
CSAKIS ELSŐRANGU

általánosan hirdett árucikkeket árulunk. — A híres HART-SCHAFFNER MARX RUHAK, DOBBS és STETSON KALAPOK, WILSON INGEK, PIONEER ÖVEK, NUNN-BUSH CIPŐK, stb.

N. D. TRENT CO.

MULLENS, WEST VIRGINIA

Köszönjük a magyarság pártfogását!

BLUEFIELD, W. VA.

Több mint 14 éve szolgáljuk a környéket.

All Types — Floors — Tiles — Materials.

Pénzt spórol meg, ha tőlünk rendel

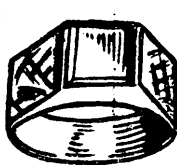
CARTER

FLOOR SANDING

and TILE COMPANY

1205 BLUEFIELD AVE — Tel. 5514
Bluefield, W. Va.

NORTHFORK, W. VA.

35 éves üzleti tapasztalatom garancia arra, hogy nálam a legjobbat kapja.

Gyönyörű esküvői gyűrűk! Órák, ékszerek, ajándéktárgyak, stb. Órajavítás!

JOHNSTON'S JEWELRY

Northfork, W. Va.

MORGANTOWN, W. VA.

Körütekintő gondossággal vigyázunk a gyász óráiban a legkisebb részletre is.

Davidson Funeral Service, Inc.
1344 University Ave. Morgantown, W. Va.

Buy U. S. Savings Bonds

“ISTEN RABJAI”

Irta:
GÁRDONYI
GÉZA

(folytatás)

— Tehát azt akarjátok, hogy szent szüességekben éljétek a Földön?

— Azt, — feleli a négy leány.

— És ígértek, hogy megőrzitek a tisztaságokat örökké?

— Igérjük.

Az érsek mind a két kezét nyújtja Margitnak.

Margit Olimpiádesz kezébe adja a gyerityákat s imádkozón összetett két kis kezét. beleteszi az érsek kezébe.

— Deo gratias! — mondja az érsek az égre pilantva.

A királyné fehér kezkenőbe takarta az arcát. A király arcán is két könnyesepp gördült végig.

Az érsek a másik három leány kezét is egycenként vette a kezébe. — Deo gratias.

Aztán folytatta magyarul:

— Tehát az az óhajtatástok, hogy megáldjunk, megszenteljünk, Jézus urunknak eljegyezzünk benneteket?

— Az.

Az érsek fölkel s az oltár felé fordult. Megáldotta és megszentelte a négy fekete velumot.

Az apácák a kóruson a mindenszentek litániáját énekeltek. Mikor odáig jutottak: A megbált híveknek adj uram örök nyugodalmat, — az ének megszakadt.

Az érsek szeme a magasha fordult: — Aldd meg uram Isten e négy szüzet és méltasd őket a felszentelésre.

A kar felelt:

— Kérünk téged, hallgass meg minket.

Az érsek énekl: Jöjj el Szentlélek Isten. A kar és a nép folytatja.

A leányok letérdeltek.

Az érsek megszentelte a koszorút és a fejére illesztette Margitnak, aztán a három másik leánynak. Megszentelte a gyűrűket és a jobb kezük gyűrűs ujjára vonta:

— Eljegyezzék ezennel Jézus Krisztusnak, Isten fiának, hogy néki hiv szol-

gálóleánya, légy és mindörökre megkoronáztassál az Atyának és Fiúnak és Szentlélek nevében. Amen.

Az apácák kara magas zengéssel énekelte:

Jegyese vagyok az Urnak,
Kinek angyalok szolgálnak

Kinek szépségét nap és hold csodálja!

Margit térdre bocsátkozott az oltár előtt. Olimpiádesz egy mozdulattal megoldotta a haját.

A gazdag fekete haj végighullámozott Margit vállán, s leomlott csaknem a bokájáig.

Az apácák kórusán tovább zengett az ének: A világ uralmát, a föld minden pompáját megvetettem, a mi urunk Jézus Krisztus szeretetéért . . .

A priorissza Margitnak a nyakánál a haja alá tette balkezét s jobbával megcsilant az olló . . .

Az elszörnnyűködés morajlása zugott át a templom.

Margit egy percre behunyta a szemét. Aztán Szent Erzsébet képére nézett. Egy mozdulattal összemerkolta maga körül hajának selyem-kévéjét és a szemét az ének emelve, üdvözült arccal tette az oltár vánkósára.

Az érsek fogta a fekete leplet: hosszsan elterjesztette.

A négy leány vénlába terült az oltár szönyegén.

Az érsek rájuk terítette a halotti leplet.

HARMADIK RÉSZ

I.

Édes hallgatunk a fonómesékben, hogy az öreg király az élete vége felé odaadja az országá felét a legderékabbik fiának. A mesék aztán el is hallgatnak ezzel.

Mert jobb is azt nem tudni, hogy a derék fiúnak azontul mindig azon forog az

esze, hogyan turhatná ki az öreget a magamag maradék országából?

Hogyan lehetne?

Béla király maga is olyan derék fiú volt fiatal korában. De neki már öregségében röbb esze volt, mint az apjának, a csupaiság jeruzsálemi Endrénék: ő nem felezett, hanem inkább elfoglalt egy másik országot a magáé mellett. Stájerországot és azt adta oda a fiának.

Bölcsen volt ez kigondolva, megtéve is. De baj, hogy a sors megtréfálja olykor a legbölcsebb embert is! Arra nem számított Béla, hogy az országot vissza is foglalhatják.

Istvánnak nem maradt a morvamezei csata után, csak a sovány jövedelmű erdélyi hercegség, meg egy üres cím: a kunok ura.

S akkor már koronázott király volt ő is. Tartott udvari kancelláriust (Benedek szebeni prépost) — a feleségének is egy kancelláriust (Fülöp váci püspököt) — udvarbíró, (Baas volt a neve) — tárnokmestereket (Keményfia Lőrincet és Csetfia Aladárt); lovászmestereket (Benedeket és Rátoldy Istvánt); tálnokmestert (Istvánt); pohárnokmestert (Domonkóst). Voltak ajtónállói, kardtartói, testőrei, orvosai és mindeféle nagyméltósági szolgáncái.

Mindezek aranyat ettek és ezüstöt ittak.

Hát még a hadbajáró hívek, akik a zászlai alatt vitézkedtek Bulgáriában, Stájerországban? Uri kötelessége volt, hogy azokat is maga körül lássa, adományokkal gazdagítsa, jövőre uralkodására megtartsa.

Az ifju István várt valameddig, hogy az apja mit ad neki az alóla kirántott stájer gyékény helyett? Béla királynak azonban azidőben semmi reménysege sem volt arra, hogy a másik országot szerezhessen a fiának. A tatárfehé ott sötétlett szüntelen az ország keleti egén. A cseh király-

lyal, örült, hogy békében élhetett. Halicsból nem dobhatta ki a vejét. Se Lengyelországból a másik két vejét. Se Bulgáriából a harmadik vejét. Hát csak várt.

István azonban nem várhatott. Kérő levelet íratott az apjának, hogy adjon neki illő részt az országból, mint a régi királyok szoktak adni a fiaiknak.

Az öreg király kedvetlenül olvasta a levelet. Eszébe jutott, hogy mikor neki is elfelezte az apja az országot, s őt is ifjabb királynak neveztek, a nemesség egyrésze ömelléje pártolt. Aki pedig jobbra pártol, ellene van a balnak. Aki balra pártol, ellene van a jobbnak. Aki az ifju király mellé pártol, ellene van az öregnek. Nagyétvágyu elégedetlenek minduntalan pártoltak, hol tőle az apjához, hol az apjától öhozzá.

És ő csak nehezen bírta őket zabláni tartani. Benne erős volt az erkölcsi érzés: nem ágaskodott az apja ellen. De az ő fia nem olyan jámbor természetű; a menyé is kun, s a többi kun is szítja benne a tüzet.

Felelt a levélre: Fiam, nem okosság az országot megosztani: várjunk időre, alkalomra . . .

István nem így vélekedett: megint irt és immár követően. Jogokat hangoztattott. Ő király immár, meg is van koronázva: az ország fele őt megilleti, — visszatartani jogtalanság.

Az öreg királyban felforrott a vér:

— Mondjátok meg a fiamnak, hogy ha a papoktól nem tanulta meg az Isten negyedik parancsolatát, megtaitom én magam!

És a kardjára csapott.

S elkövetkezett az az Isten haragját kísértő szörnység, hogy a fiu az apa ellen köszörlött a kardot. Margit beavatása után alig egy hétre már dultak, raboltak István hívei a királyi jószágokon.

A megbusult király kardot kötött és összehívta a hadát.

Ősz feje a két sereg Pozsony táján szemben állott.

A királyné néma kétségbeesésben töltötte a napokat. Búske görög nő volt: az ország veszedelmének látása se bírhatta arra, hogy a megsértett apa mellől elmozduljon s Istvánnak a történetek után azt mondja: fiam.

Még inkább szenvedett Margit, aki István bátyját épp úgy szerette, mint az apját. Éjszakánként, míg a társai nyugodtak, imádkozott, sanyargatta magát.

Jancsi fráter egy látogatásában hajameresztő híreket hallott róla:

— Ma reggel, — beszélt az anyja, — tiszta kámszát vett magára. Ahogy a mosásban vinném a régít, látom, hogy a háta csupa vér. Mutatom Konok Benedikta szőrnak, hát csak sirva fakadt.

— Miért sirsz? — kérdezik tőle a többi szőrorok is.

— Hát aszongya, ne mongyátok senkinek: az történt az este, hogy kompletorium után, mikor a többi feküdni tért Margit visszatartott:

— Jer, aszongya, Jézus szerelmére kérlek!

S vezet be a kapitulumházba.

Mindjárt gondoltam, hogy disciplinát akar. Mondtam is neki, hogy mondok:

— Veresd magad mással: nekem halálom az, ha valakit disciplináznak kell.

— De azt mondja: Jézus szerelmére kérlek: cselekedd meg! Te vagy a legerősebb valamennyi között és én ma erős disciplinát akarok.

Avval a kezembé nyomja a hétágu csomósvégű szíjostort:

— Verj, azt mondja: verj! Szenvadni akarok a bátyáért, az atyáért. Talán a mindentlító jó Isten reámmé és megkönyörül az én szenvedésemért ezen szerencsétlen országom!

S leoldja a csuhát s belefog a szoltárba. Kezdem verni.

(Folytatjuk)

MAGYARORSZÁGI HIREK

HOGY ÉL A “POLGÁREMBER” SOPRON VIDÉKÉN

Rábavidék

Az utas, aki az Alföldről a Dunántultra ér, nemcsak a síkságtól, a gémeskúttól és az akácosoktól bucsuzik. Ahogy nyugat felé halad, sürűbbek a falvak, gyorsabban váltakoznak az erdők és folyók. A templomfal ódonabb, a temető is régebb és cikornyásabb. Az Alföld és a Tiszántul földesurainak fészke pedig csak udvarház, vagy kúria — Nyugatmagyarország kastélyaihoz mérve. A Marcalon túl, ahol a Rába, Ikva folyik, átszelik a Hanságot, szinte várszerűen emelkedik egy-egy plébánia, és a majorságok kökerítése csaknem belefut az uradalmi erdőbe. Ezen a zegzugos tájon fejelett a mezőgazdasági kultúra. Akinek fészke kívül esett a majorok kökerítésén, iskolázathatja gyerekeit, magát pedig “magamfajta polgárember”-nek nevezi. A három holdas gazda is idegenkedik a paraszt-tiszta közén, míg a Duna-Tisza közén a 30 holdas paraszt sem polgárember. Itt, a hitbizományok és hercegi földek sürűjében nem volt alkalom a terjeszkedésre s 40—50 holdas birtok alig található. A paraszti életformától való menekülés azonban már ráfeküdt a népre. Ezt mutatja, hogy a soproni parasztfifjúság — nem kényszerből — altisztnek, rendőrnök ment s igazolta Szabó Dezsőt, aki azt írta: altiszt nemzet vagyunk. A parasztság kétségtelenül nyárs-polgáriasodott s ha nem is lett “nyugdíjas paraszt”, de gyerekének szeretné a nyugdíjas életet biztosítani. Így üttötte fel fejét a veszedelmes népbetegség: az egyke.

KAPUVÁRRA magányos mozdony érkezett. Az állomás környéke még falut mutat, de rövid járás után már a dunántuli városkák jellegzetes utcáin járok. Járasi székhely. Központjában egész sor városi épület vonul, sok üzlettel. A Répce, amely közvetlenül a fákkal körülvett házak alatt rohan, belefut egy sarga ház deszkakapuja alá. A kapun ez áll: Jósági István strandfürdője.

Az igazi község a folyón túl kezdődik. Arrafelé, ahol Kaputár összenőtt Garta községgel. Gartán is sok az iparos, kőműves, ács, tetőfedő. Itt foglal helyet az Esterházy-birtok majorja is, ahol a volt cselédek élnek. Nagyobb parasztbirtokok nem fejlődtek ki, hiszen az uradalom elzárta a terjeszkedést. Többnyire 5-10 hold jelentette az önálló gazdaságot, 10 holdja csak 20 gazdának, 20 holdja 10 gazdának volt, az 50 holdat pedig mindössze egy gazda érte el.

A háború nem sujtotta tulajdonképpen Kapuvárt. A földreform során átlagban 5 holdas birtokokat osztottak a nincstelekeknek s csakhamar megalakult a földművesekből a jólműködő Hansági Szövetkezet. Segítségére szolgál a szövetkezetnek az uradalomból megmaradt szeszyár, lengyár, husárugyár. A szeszyár és lengyár ma is működik. A nép maga is fejelett mezőgazdasági kultúrával dolgozik. Ipari növényeket termel: cukorrépát, kendert, lent, mákot.

A gazdasági iskola igazgatójával, Babits Istvánnal beszélgetek az iskola helyzetéről. Jelenleg két lakás van 7 tanár

számára. Egyik a tyúkóiban lakik, másik az irodában, három a városban. Földje is kevés az iskolának, növendékei azonban szép számmal vannak. Legtöbbje nem helybeli, hanem a megyéből, vagy más vidékről való. Az iskola tanárai vasárnaponként kijárnak a majorokba elméleti, gyakorlati oktatást adnak. Ha valahol szükséges, a szemek felnyitása, akkor ezen a megábahúzódó tájon az.

Az igazgató mondja, hogy a földhözjuttatott nép, a régi gazdaparasztság, a tisztviselőreteg és az iparos-társadalom itt mind külön életet él, egymással nem is érintkezik. Az intelligencia nagy kérdőjele a földreformmal kapcsolatban, hogy ki termel most, ha felosztják a földet? Nem is jótalan kérdés, hiszen fogalmuk sincs róla, hogy az új földigénylők az utolsó bárrázdáig megművelték a földet, ebben a kérdőjeles levegőben is. Hogy is tudnánk, amikor a 8 holdas gazda a major szomszédságában nem tudja, miként folyt le a földreform, ki kapta a földeket, mennyit?

Acsalagra délután vetődöm egy alkalmi kocsi. Ezt a falut is az Esterházy-földek veszik körül. A falu végén egy ház fekszik oda terek be. Kis János volt uradalmi cseléd lakja 5 családjával. Csak az asszony van otthon az apróságokkal, az ura kiment a rétre. A konyhában telepedünk le, ahol a karantülő kislánykától a szőszkehajú elemista lányig, a tipegő kislától a negyedik elemista Lőrincig mind figyeli a beszélgetést.

Hát nehéz volt az élet az uradalomban — beszél az aszszony. — Nem is konvenciót kapunk, csak napszámot, pedig az uram apja is itt cselédkedett. Ő még a mult világban kiment Amerikába . . .

— Milyen volt a földreform erőrefelé? — kérdezem.

— Sok ideig tartott a huzavona — feleli. — Nem volt állandó a föld, ugyan a birtoklevelet kiadták. Ma is akad még ember, akinek a földjét ki akarják cserélni. Ő meg ragaszkodik ahhoz a földhöz, amit kihuzott a sorsolásnál. A földigénylő bizottság is sógor-koma szerint mérte a földet. Acsalagon több a gazdapárti, mint a szegény párti; gyakran még a szegény is odahuz, ahová nem kéne . . .

Ez nemcsak Acsalagra vonatkozik. A Dunántul szegényebbjei még nem szabadultak fel a cselédsors lelki jármából, ha a végtelen szántókból már őket is megilleti egy darabka. Az életszínvonalról szólva, azért megállapítja az asszony, hogy jobb a mai. Hiszen tehénük van s most a család főtápláléka a tej. Télien fát vágnak a tölgyerdőben, így jutnak tüzelőhöz. A Rábára hárman járnak haléért.

Tavasszal jött egy táncmester meséli Lőrinc, a nagyobacska fiu. A legények halomra vitték hozzá a gabonát, tojást. Vasárnap ráérő időben jönnek-mennek, lődörögnek.

Kiváncsivá tesz, hogy mi folyik az elemi iskolában, ha már máshol nem gondoloznak a fiatalok. A középső kislánytól, a negyedik elemista Annától elkérem a füzetét. Ezt olvasom az első oldalon: “Izgalmas éj. Sárosy sohasem hitte volna, hogy valaha is meghódol csillagász szeszélyének, amely a sajtósági férfit fogadóórát éjféliben állapította meg.”

A gyerekek vihogznak, amikor olvasom. — Mi ez?

Egy könyv kerül elő. Szemere György: Két világ című regénye. A tanítónő mondta, hogy olyan könyvből másolja, hogy milyen van. Egyesek sárgaregényből írnak ki vadnyugati történeteket, mások száz-

esztendő szerelmi ponyvákat körmölnék papírra.

Olvadási gyakorlatot is tartunk Annával. “Kezet csókolunk feleségének és negédesen bőlkolva, minétszerű ringó lépésben kilejtett a szobából” — olvassa Anna.

Ez egy dunántuli parasztkislány elemi iskolai olvasmánya 1946 júliusában.

ÖRVÖS LAJOS
(Szabad Szó)

AZ ELSŐ MOZGO ORVOS-KÓRHÁZ HAJDUMEGYÉBEN KEZDTE MEG MŰKÖDÉSÉT

A népjóléti minisztérium az UNRRA adományából egy orvosi autót szerelt fel. Három orvos utazik az autóval, amelyen kórházi, orvosi felszerelés orvosi műszerek is vannak. Az egyik orvos szem, a másik gyermek, a harmadik fogorvos. Önkéntes jelentkezőkből áll az orvosi kar, akiket három védőnő is elkísér. Az autó országos gyógyító, egészségvédő körútra indult és országos körútját Hajdú megyében kezdte meg. Az első állomás Hajdúváros volt és onnan megy tovább a szomszédos községekbe is. orvosok megvizsgálják a lakosokat, gyógyszer, tápszert, cukrot stb. osztanak ki. Igyekeznek betegeket gyógyítani, a betegségeket megelőzni, szakszerű tanácsot adnak és kezelést alkalmaznak. Különösen a fiatalság egészségvédelmét célozza a mozgó orvosi intézmény, amely felkeresi azokat a helyeket is, ahol nincs orvos, gyógyszer.

Az orvosok nyári szabadságukat ajánlották fel a mozgó orvosi szolgálatra és szabadságuk alatt is hivatásukat teljesítik. A hajdumegyei kísérlet után javították, bővített a mozgó orvosi ellátást. Hajdú megyében dr. Hollóssy Andor tisztifőorvos támogatja, segíti elő a mozgó orvosi szolgálatot és irányítja a hajdumegyei körutat. (Debrecen)

GYILKOSSÁG A KELETI PÁLYAUDVAR FÜTŐHÁZÁBAN

A Keleti pályaudvar fűtőháza előtt az őrszemes rendőr férfiholttestet talált. A helyszínen kiszállt rendőri bizottság megállapította, hogy a halott Óvári János 33 éves fűtőházi raktári munkás, aki a Kerepesi ut 12—16. számú házban lakik. Az orvosi vizsgálat szerint a férfit meggyilkolták: késsel mellbedőlték és a szívet szurták keresztül: elvérzett.

A rendőrség azonnal nyomozni kezdett, hogy ki volt a gyilkos. Kiderült, hogy egy 10 éves fiú ölte meg a munkást.

Az esti órákban a fűtőház egyik raktárába tért be a fiu, aki előbb egy barátjával a mozgó pályaudvaron nézegette a pályaudvaron. A raktárban dolgozott Óvári és még egy munkás. A férfi éppen egy kést élesített, amikor a fiu belépett és megkérdezte, hogy mire készíti a kést?

— Le akarom vágni a fejedet — felelte a munkás tréfásan, de a fiu komolyan megjegyezte.

Védekező mozdulattal a munkáshoz ugrott, kirántotta kezéből a kést és hirtelen beledőlt a mellébe. Ezután kései a kezében szaladt.

A közelben tartózkodók utánnavetették magukat, de nem tudták lefogni. Kelemen László munkást, aki majdnem megfogta, súlyosan megsebesítette a karján.

A fiu így elmenekült, de a rendőri nyomozás alapján elfogták. Bevitték a főkapitányságra, ahol vallomásában elmondta, hogy féltelmében fordult a fenyegető férfi ellen, akiről nem tudta, hogy tréfál. El kellett bocsátani a rendőrségről, mert 12 éven aluli gyermeket nem lehet őrizzetben tartani. Átadták szüleinek és ügyét átteszik a gyermekbírószághoz.

(Kossuth Népe)

BUGNAK A CSÉPLŐGÉPEK A HÉHALMI HATÁRBAN

A Cserhát és a Mátra ölében húzódik meg Héhalom, a kicsi palóc falu. Azt hinné az ember, hogy ebben, zaj nélkül folyik az élet. Tavaly tavasszal még ágyúdörgés hangját sordorta falu felé a tavaszi szél, mikor a község szegény népe hozza a közfoglalt az urasági földek felszántásához. Adáz harc kezdődött a földért. A nagygazdák a földesurakkal tartottak, mint mindig.

A hadjárat után Héhalomban is alig maradt igavonó. Végére járt a tavasz, szántani kellett volna. Ozilbiusz Sándor és Tóth István gépészek emberfeletti szorgalommal láttak neki, hogy a faluban maradt traktorroncsokból használható gépeket teremtsenek. Az emberi akarat győzött. Ha elkésve is, megindult a szántás-vetés. Embert, állatot, gépet, egyforma szivóssággal szorított lankadatlan munkára három derék, komoly férfi: Ozilbiusz gépész, Péter András, a Nemzeti Parasztpárt szervezetének elnöke és Kovács Gábor bíró.

Munkájuknak meg lett az eredménye. A héalmi határban vidáman bugnak a cséplőgépek. Ha nem is valami kánaáni bőséggel, de hull az áldott mag a szorgalmas parasztok zsákjába. Jut belőle majd a bányászok, munkások, dolgozó értelmiségiek asztalára is. El lehet mondani, hogy az eredmény Héhalomban a parasztság és az ipari munkásság összefogásának köszönhető. Bár csak tanulna belőle az egész ország népe!

Vince György
nógrád-hontmegyei titkár.
(Szabad Szó)

BUY U. S.
SAVINGS BONDS

BECKLEY, W. VA.

Beckley Logan Welch, W. Va. s vi-
déri magyarok figyelmébe!
Ha tőlünk vásárol — meg lesz elégedve
Ha jól, olcsón akar vásárolni, nézzen
be hozzánk.

NIXON

FURNITURE COMPANY

Kitűnő butorok és a General Electric villanyfűtőeszközök
képviselői.

Áraink a legjobbak Nagy választék

BECKLEY, W. VA. 313 PRINCE STREET

515 NEVILLE STREET LOGAN, W. VA.

120 STRATTON STREET TELEFON: 1648

WELCH, W. VA., ELKHORN STREET

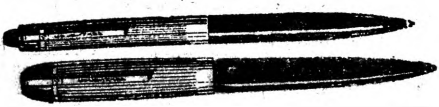
Ha a legjobbat akarja — jöjjön hozzánk!

**Beckley Ice & Feed
Company**

Liszt, takarmány, szén, vetőmagvak, mü-
trágya, baromfi eledel, Sherwin Williams
festékek, stb. jég

TELEFON: 9389 BECKLEY, W. VA.

Gyönyörű ajándéktárgyak,
üvegáruk, órák, gyűrűk, nyak-
láncok, töltőtollak, stb. nagy
választékban! Üdvözlők a
magyarságot!

Bailey Jewelry Co.

BECKLEY, WEST VIRGINIA

320 Neville Street

Phone 4352

VETERÁNOKNAK KÖLCSÖNÖKET KIESZKÖZLÜNK!

Köszönjük a magyarok szíves pártfogását!
Mindenféle épületanyagot beszerezhet
üzletünkben. — Házát felértékeli.
Kölcsönt kieszközlünk.

Hill-Rohrer Lumber Co.

Nagybani és kicsinybeni eladás!

Dial 9375-6 Beckley, W. Va.

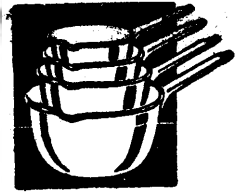
a híres LOWE BROS. festék és RUBEROID
tetőanyag itt kapható.

SZÍVELYES ÜDVÖZLET BECKLEY ÉS
KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK!

Pénzt spórol meg, ha nálunk vásárol. —
Vasárnapok, bányafűtőeszközök, stb. óriási
készletünk van.

**BECKLEY HARDWARE
AND SUPPLY CO.**

100-102 Heber Street Beckley, W. Va.
— Telefon: 7317 és 7318 —

MINDIG ÉRTÉKELJÜK

A Magyarság Pártfogását!

Pénztutalást elfogadunk

Európába.

Betétjei \$5,000.00 erejéig

biztosítva vannak.

Beckley National Bank

200 MAIN STREET

Tel. 7336 Beckley, W. Va.

Hálásan köszönjük
BECKLEY, W. VA.
környék magyarságának
pártfogását!

**Raleigh
Coca-Cola
Bottling
Works**

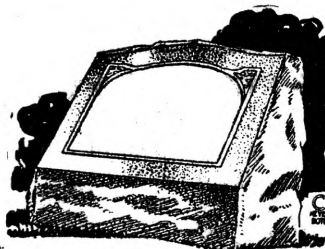
Dial 7376

JELÖLJE MEG SZERETETTEI SIRJÁT!

Tekintse meg óriási készletünket.
Magyar betűvessék! Mérsékelt árak.
Köszönjük pártfogását!

Robert C. Egnor

Monument Works
P.O. Box 15 Crab Orchard, W. Va.
Tel: 3065

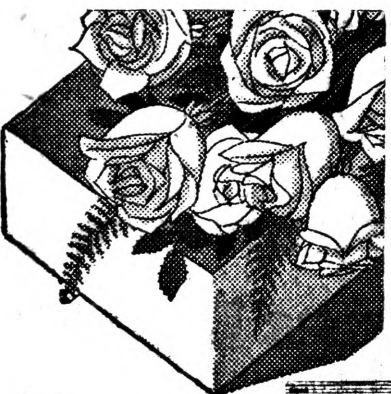
DIAFLORAL CO.

108 SOUTH OAKWOOD AVENUE
BECKLEY, W. VA.

Phone 4561

VIRÁG MINDEN ALKALOMRA

— Megbízható kiszolgálás —

KÁBELILEG IS
KÜLDHETÜNK HAZA
KÁVÉT

Természetesen nem a tenger
mélyén végighúzó ólomkábe-
lekre, avagy szikratávíróra kell
gondolnunk, amikor a fenti ci-
met olvassuk, hanem arra, hogy
a Globus Trading Corporation
(61 Broadway, New York 6,
N. Y.) oly mennyiségű finom
zöld kávét tárolt be a Flumei
Kávébővítési Társaság buda-
pesti raktárában, hogy abból 48
órán belül kikészíthetjük az itt
megrendelt szeretetadományt az
óhazai rokonok és barátok cí-
mére.

Jól tudjuk, hogy a zöld kávé
manapság a legértékesebb fűze-
tési- és csere-eszköz, amelynek
ellenében még pénzért is meg-
vásárolhatatlan egyébb fontos
élelmiszert, tejet, vaját, húst,
lisztet, sőt ruházatot és butor-
darabokat is lehet beszerezni.

Az hogy havonta és szemé-
lyenként 5 font zöld kávét jut-
tathatunk el magyarországi
hozzátartozóinknak, lényegesen
megkönnyítette az óhazai ro-
konok és barátok támogatását,
annál is inkább, mert kábel táv-
írat útján való kiutalás eseté-
ben a megrendelt zöld kávé már
másnap a magyarországi cím-
zetek birtokában lehet.

Ha tehát gyors és biztos tá-
mogatást akar juttatni óhazai
hozzátartozóinak, akkor küldjön
be a rendelési összeg felül (5
font zöld kávé ára \$4.00) csu-
pán további egy dollár címzet-
tenként. Ennek ellenében a
Globus cég azonnal megsürgö-
nyözi a pontos magyarországi
címet a Flumei Kávébővítési
Társaságnak Budapestre, azzal,
hogy az 5 fontos kávécsomagot
azonnal juttassa el a cím-
zeteknek, minden további költ-
ség nélkül.

EZT TERMELTEK
A BANYÁSZOK . . .

Pearl Harbortól VJ napig az
ország bányászai 2,200,000,000
tonna szenet termeltek. Ez át-
lagban — vasárnapokat leszám-
lítva — 2,000,000 tonna. És még
azt mondják egyesek, hogy a
bányászok nem dolgoztak inuk
szakadtáig a győzelemért . . .

RÖVIDEBB MUNKAHETET

A United Mine Workers of
America tudvalevőleg október
elsőjétől ötödikéig tartja kon-
vencióját Atlantic Cityben.

A lokálok most választják a
delegátusokat és látják el őket
utastással is, mit követeljenek
majd a konvención.

Roppant érdekes a Hastings,
Pa. 393 számú lokálnak a hatá-
rozata, amit a közelmúltban fo-
gadtak el.

A lokál tagjai azt kívánják,
hogy a union feltétlenül harcol-
ja ki a napi hét órás munkanap
visszaállítását, mert szerintük a
bányászok nem bírják már a he-
ti hat napos és kilenc órás mun-
kanapokat.

Azt mondják, a háború ide-
jére vállalták a hosszú munka-
órákat és hat napos munkát is,
mert a győzelmet mindenképen
segíteni akarták — de a hábo-
runak már egy éve vége van és
még se akarják a régi rendet
visszaállítani.

BECKLEY vidék magyarjai,
ha elhunyt szeretetteiknek meg-
felelő sírlepleket akarnak vásá-
rolni, feltétlenül keressék fel
Crab Orchardon Robert C. Egnor
sírő készítő telepet.

Óriási választékot találunk itt
a legkülönbözőbb sírkövekből és
pontos munkáról előre is szava-
tolnak.

E cég már sok magyar csa-
lád számára készített sírleple-
ket, jártasak a magyar fel-
iratok vésésében is és azt is a
legpontosabban eszközlők.

Áraink sem magasak, meg tud-
ják azt a magyar bányászok is
fizetni.

Kívánságra szívesen készítünk
különleges sírkerítés terveket is,
hozzávaló sírkő tervekkel.

WELCH, W. VA.

U. S. Jewelers

McDowell County's Largest Jewelers

WELCH, W. A. 77 McDOWELL STREET

War, W. Va.-i üzlet: 110 Main Street

Bulova, Elgin, Waltham, Hamilton, Gruen

Longines órák képviselői!

McDowell County-nak legnagyobb ék-
szerüzlete szíves üdvözlését küldi a ma-
gyarságnak! Szébbnél-szebb ékszerek,
ajándéktárgyak, gyémántok, fülbevalók,
gyűrűk, nyakláncok, stb.

MAGYAR BANYÁSZOK! JÓ FARMJAINK, KICSIK,
NAGYOK VANNAK A KÖRNYÉKEN!
MINDENFÉLE INGATLANOK, HÁZAK, STB.

LILLY LAND CO.

Főiroda: Princeton, W. Va.

Képviseletek: Welch, Bluefield, Beckley, Pineville, Rainelle, W. Va.
és Pearisburg és Roanoke, Va.

Welch-i iroda: F. W. HERVEY 257 Virginia St. Telefon: 170

Beckley iroda: V. T. LILLY, Raleigh County Bank Bldg. Telefon: 6371

Bármily férfiruhakelléket vásárol tőlünk, meg lesz elégedve!

Hálásak vagyunk pártfogásáért

**MEN'S
SMART SHOP**

(A City Hall mellett)
WELCH, W. VA.

MANHATTAN ingek, sportswear, nyakkendők és alsóruhák; KNOX
kalapok, VAN HEUSEN ingek és sportswear, HOLEPROOF haris-
nyák, BEAU BRUMMELL nyakkendők, PIONEER suspender nadrág-
szij harisnyatartó BRENTWOOD szveters és sportswear, JANTZEN
szveters, SWANKS ékszerek férfiaknak, stb.

Csakis elsőrangú, országsszerte ismert kitűnő nevű férfiruhakellékeket
arunk. — Köszönjük a magyarság szíves pártfogását

**SILVER BRAND
CLOTHES, INC.**

ARULUNK: Hart Schaffer & Marx
és Hyde Park férfiruhákat. Arrow
ingeket és zsebkendőket. Stetson
kalapokat. Interwoven harisnyákat.
Nunn Bush és Jarman cipőket.

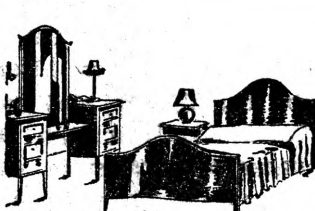
BECKLEY, W. VA. WELCH, W. VA. LOGAN, W. VA.
CHARLESTON, W. VA.

AJÁNDEK szükségleteit szerezze be nálam.
Mindent elkövettünk, hogy meg legyenek
elégedve. Ékszer, óra, gyűrű, Fostoria
üvegáruk, ajándéktárgyak, stb.

DAVIS

ÉKSZER ÉS AJÁNDEK ÜZLETE
JAVÍTÁS JÓTÁLLÁS MELLETT
103 McDOWELL ST. — Telefon 49
Welch, W. Va.

"EASY TO PAY —
ON THE LEWIS WAY"
Jöjjön be hozzánk! — Be-
rendezzük házát. — Könnyű
részletek.

**The LEWIS
FURNITURE Co.**

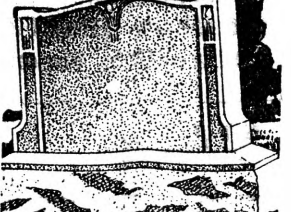
WELCH, W. VA.

TELEFON: 176

McMECHEN, WEST VIRGINIA

MEGBIZHATÓ

A legkisebb részletre is lelkiismeretes
körültekintéssel vigyázunk.

B. W. RIGGS

FUNERAL HOMES
AMBULANCE SERVICE

Moundsville, W. Va. Telefon: 610

McMechen, W. Va. Telefon: Benwood 99

BECKLEY, W. VA.

Házát teljesen berendezzük

**CLARK
STORES, INC.**

Köszönjük magyar barátaink állandó pártfogását.

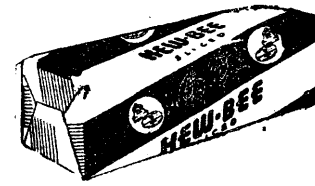
BLUEFIELD
NORTHFORK
KIMBALL

WELCH
MATOAKA

BECKLEY
MULLENS
LOGAN

WELCH, W. VA.

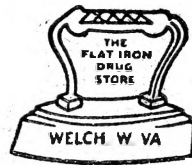
ÜDVÖZLET A WEST VIRGINIAI MAGYAROKNAK!

"Nyugodt lelkiismerettel
vegye ezt a kenyeret és
büszkén tegye az aszta-
lára!"

COLE'S Kew-Bee Bread

Welch, W. Va. — Beckley, W. Va. — Bluefield, W. Va.

HOZZA HOZZÁNK RECEPTEIT!
Annak elkészítése legfontosabb üzletágunk
Száz és száz gyógyszerárak kellette
vásárolhat nálunk!

Flat Iron Drug Store

DRUGS — STATIONERY — CIGARS

SUNDRIES — SODAS

WELCH, W. VA. TELEFON: No. 80.

RECAPPING

nem "háború bébi" minálunk. Sok évi gyakor-
latunk van ebben! Mig nem késő — kocsi
gummit hagyja recappoltatni nálunk

HOOD'S TIRE SHOP

J. R. Moore, Mgr. 176 McDowell St.

Welch, W. Va. Telefon: 607-J

Vásárolja tőlünk a híres U.S. ROYAL gummit

SZÍVELYES ÜDVÖZLETÜNK WELCH ÉS
VIDÉKE MAGYARJAINAK!

The O. J. Douglas Mortuary

R. E. L. DOUGLAS, tulajdonos

Kápolna és betegszállító autó!

Douglas Funeral Home, War, W. Va.

WYOMING STREET WELCH, W. VA.

NAPPALI ÉS ÉJJELEI TELEFON: 86.

Betétei BIZTOSÍTVÁ vannak
a környék magyarjainak küldjük
ÜDVÖZLETÜNKET.

Magyarországba és Európába
pénztutalásokat elfogadunk.

**McDowell County
National Bank**

WELCH, W. VA. Tel: 2

Kölcsönök alacsony bank-kamatra.

A Federal Deposit Ins. Corporation tagja.

Betétei \$5,000.00 erejéig biztosítva vannak.

ÚJ VEZETÉS ALATT!

Esküvői csokrok! Virágok bármely alka-
lomra. Temetési koszorúk \$4-tól feljebb.
Ajándéktárgyak!

FOSTER'S

FLORAL AND GIFT SHOPPE

Box 985. — 28 Elkhorn St., Welch, W. Va.

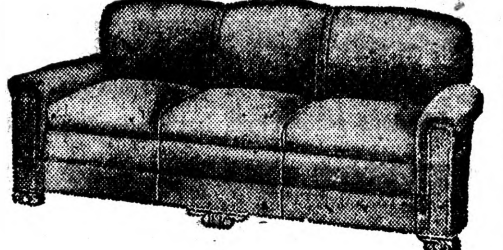
Nappali telefon: 145. Éjjeli telefon: 869.

A Florists' Telegraph Delivery Ass'n
tagjai vagyunk.

ÉRTEKELJÜK A MAGYAROK PARTFOGASÁT!

Nagy butor és vasáru
készletünk van. A híres
KYANIZE festék és
floorpolish képviselői! —
Lőszerszámk, kályhák,
háztartási kellékek stb.

Welch Hardware & Furniture Co.

121 McDOWELL STREET (A Fire Station mellett)

P. O. Box 467. Telefon: 11 WELCH, W. VA.

B. S. BREEDING, Mgr.

MIKE DEFURIA

Vigyázzon szeméire, mig nem késő. Szemüveg javítás, csiszolás!
Mérsékelt árak! Minden munkát személyesen végzek. Welch-i iroda
nyitva egész héten át.

Dr. A. J. Martin

OPTOMETRIST

Welch, W. Va. Telefon: 95

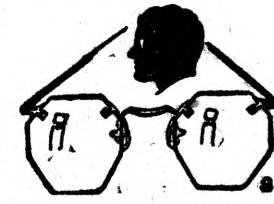
(First National Bank Bldg.)

Rendelő: hétfőn, szerdán és pénteken

Bluefield, W. Va. Telefon: 3205

Coal and Coke Bldg.)

Rendelő: keddi, csütörtök, szombat.

Igen nagy készletben vannak ajándéktár-
gyaink! Szébbnél-szebb játékok, kézihimzett
abrosz, ággyeterítő, stb. — Kézi csipkés asz-
talkendők, stb.

Számos megelégedett magyar vevőnk van

TYSON & CHRISTIAN

Firestone gyártmányok képviselői.

44 McDowell Street — Welch, W. Va. — Telefon: 157-J

MARTINS FERRY, OHIO

NÁLUNK MAGYARUL BESZÉLHET
Gyönyörű esküvői csokrok, temetési koszorúk
VIRÁG BARMELY ALKALOMRA

ALBERT KEHRER AND SONS

Stop 10 Zane Highway Telefon: 661
Martins Ferry, Ohio.

ST. CLAIRSVILLE, OHIO

Háborúból visszatérteknek kölcsönöket kieszközlünk.
Mindig értékeltük a környék magyarságának pártfogását.

UZLETUNKBEN
BARMELY ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOT
BESZEREZHET!

The Community Lumber Co.

QUALITY BUILDING MATERIAL
St. Clairsville, Ohio Telefon: 215

A híres MONAD festékárut nálunk kaphatja!
THOR mosógépek, mindenféle vasárak. Farm-
jához szükséges szántógép, eke, stb., javítás.

Armstrong Hardware Co.

Telefon: 140 St. Clairsville, Ohio

Vásárolja a legjobb! Frigidaire és más villanyfelszerelési kellékek.
Nagy butorkészletünk van. Köszönet a magyarság pártfogásáért

J. C. PORTERFIELD

Electric Appliances & Furniture
Sales and Service
N. Marietta St., St. Clairsville, Ohio.
Tel: 338

UZLETUNKBEN MAGYARUL
BESZÉLHET!

Kitűnő árú, friss hús, méltányos árak,
előzékeny kiszolgálás. Összintén értékeljük
a magyarság pártfogását.

RIESBECK

FOOD MARKETS
Groceries — Meats — Produce.
St. Clairsville, Ohio Tel: 567-8

BRIDGEPORT, OHIO

HAVONTA KISEBBDŐ RÉSZLETVISSZAFIZETÉS!
BEBIZTOSITOTT BETÉTEK!

**THE BRIDGEPORT SAVINGS,
LOAN AND BUILDING
ASSOCIATION**

211 Main Street — Phone 55 — Bridgeport, Ohio
Betétje \$5,000 erejéig biztosítva van.

BELLAIRE, OHIO

KÖSZÖNJÜK A MAGYARSÁG PARTFOGASÁT.
Mindent elkövetünk, hogy meg legyenek velünk elégedve.

Grafton - Bauknecht Mellott Co.

Funeral Directors
Cor. 37th & Jefferson Telefon 56 Bellaire, Ohio

MAN, W. VA.

A baj szomorú óráiban forduljon hozzánk
Lelkiismeretes körültekintéssel vigyázunk
a legkisebb részletre is.

McNeely Funeral Home

Telefon: 2351 Man, W. Va.
A. B. GILMAN, tulajdonos

Igen nagy árukészletünkből kényelmesen válogathat!
HOT POINT, ZENITH, CROSSLEY, ABC és hasonló
ismert gyártmányok!

The Meade Furniture Co.

Butorkészletünk igen jó anyagú!
Telefon: 3551 Man, W. Va.

WAR, W. VA.

Nagy készletű őszi nőikabátok, stb. érkeztek!
Ruha, cipő, kalap stb. az egész család részére!
ÜDVÖZLET A KÖRNYÉK MAGYARSÁGÁNAK!
Nagy készletünk van gyermekáru cikkekből!
KÖSZÖNJÜK PARTFOGASÁT!

THE STAR STORE

W. M. JABER, tulajdonos
"HOME OF BETTER VALUES"
WAR, WEST VIRGINIA

OTTHON JÁRTAM

(folytatás)

Szerdán délelőtt újból a Bányászlaphoz kellett kéziratot gyártanom, ebéd után ismét látogatába indultam. Felkerestem Joe McCloskeyékát (felesége Kish Gézáék Helén lánya). Kish Helén valamikor műkedvelő cimborá volt az elveszett otthonunkban és ha az ember Beckleyben jár, illik őket is felkeresni. Ma már ő is anyós: Gladys lánya nem régen ment férjhez.

McCloskeyektől egy nagyon kedves 25 éves jó barát családhoz mentem: Bíró Jánosékhöz. Mr. Bíró egészsége sajnos nem jó, vele nem is beszélhettem, aludt mikor hozzájuk kerültem. Ele-tük nagy szomorúsága, hogy egyik fiuk életét áldozta a há-záért. Másik fiuk velük van még, Irénke leányuk esküvője — ta-lán már meg is volt mióta ott jártam.

Kovach Viktorékát vettem az-tán sorra — csak olyan nagyon messze ne laknának egymástól Beckleyben a magyarok, vagy nekem időm lenne ott töltsére — aztán a hegedű készítés és fa faragás nagy művészet Tur-terway Jánost kerestem fel, — aki sajnos — nagyon beteg volt, mikor ott jártam, hiszem azóta javult állapota. Mikor Skelton-ban Magyarékat meglátogat-tam, rám esteledett és így nem folytathattam ott a látogatá-sokat. Viszont nem akartam el-menni, addig, míg Nagy Feren-céket is fel nem kerestem, meg szomszédjuktól az öv. Csapónét is, valamint a Buffa Györgyék családját is. Tőlük aztán vejük, Mr. Patterson vitt vissza Beck-leybe, hogy a Bluefieldre vivő bust elcsipjem.

Bucsuizni kellett Beckleytől, a jó levegőtől, amit nem győz-tem magamba szivni. Mindig nehéz elmennem ebből a kis vá-rosból, annyi jó barátom lak-ja annak környékét. Azzal a reménnyel indultam el onnan, hogy a jövő évben is elsiget ide a jó Isten és akik arrafelé élnek jó barátaim, egészségben megtalálom őket... Olyan szép volt az esti ut Bluefieldig. De gyönyörű a táj arra. Soha nem tudom megérteni, a gazdag amerikaiak, ha szép tájat akar-nak látni miért mennek át Eu-rópába ilyeneket keresni, ami-kor West Virginia olyan na-gyon szép.

Bluefieldbe érve épen konven-ciót találtam a régi jó West Vir-ginian szállodában és — mert a bus késett, nem érkeztem meg idejében, kiadták másnak lefog-lalt szobámat. Ugy látszott haj-léktalan maradok arra az éjsz-kára, — míg aztán jóval éjjel után mégis csak fedél alá ke-rültem.

Csütörtökön reggel újra dol-goznom kellett a lapok számá-ra, aztán délután jött körutam-nak mindig nehezen várt ese-ménye: Pocahontas.

Régi, kedves és felejthetetlen emlék nekem Pocahontas, 25

év előtről, amikor amerikai éle-temet kezdtem és mikor elő-ször találkoztam — a pocahon-tasi temetővel. Soha nem fe-lejttem el, mennyire nyugtalan-ná tett, amikor először jártam ott és tömérdek magyar sírkö-vel találtam ott szembe maga-mat. Akkor döböntem rá, hogy a kivándorlás azt is jelenti: itt fogadhatja be az embert az anyaföld... és jaj, akkor még gondolatnak is rettentő volt, hogy — ne magyar föld-ben aludjam majd örök álmo-mat...

Emlékezem: pocahontasi első utam után hazatérve kértem nagybátyámat, ha a sors úgy rendelé, itt fejezzem be éle-temet: ne temettessen el itt, szállíttasson haza a pásztoi te-metőbe... Nagybátyám nevé-tett rajtam és megnyugtatót nem fogja azt tenni... Ami-be a szállítás kerülne, jobban jön majd testvéreimnek... Hogy biztosítsam végső kíván-ságom teljesítését, hamar — 27 éves voltam akkor végrendelet-be foglaltam óhajomat a pocahontasi temető hatása alatt...

Ma: már nem kíváncsiom falum temetőjébe, ahol 1793-tól őseimet eltemették, ahol apám és anyám is alusszák örök ál-mukat... Borzadok még a gondolatra is, hogy akárcsak halva is még egyszer elmenjek abba a faluba, ahonnan gáz-halálba szállították mindazokat, akik nekem az életet jelentet-ték...

Pocahontas temetője mellett elhaladva arra a napra gondol-tam, amikor először itt jár-tam... és a borzalmas má-ra... Hová jutottam 25 év alatt...

A busról leszállva Oláh Ká-rolyék porcsánál álltam meg először Mrs. Oláh meg Szabó Károly bácsit üdvözölve... Pocahontásra visszatérve, olyan jó újra üdvözölni a régi, ked-ves barátokat, ismerősöket... csak az a baj, hogy minden év-ben csökken a számuk...

Kora délutánra értem Pocahontásra, mert itt minden ma-gyar családott sorra akartam lá-togatni...

Kovács Péterékkel kezdtem persze, aki már várt engem és aztán sorra vettem: Mrs. Mesz-ler, Kaba Rudolfékat, első há-borus bajtársamat, azután az Engel házaspárt kerestem fel, majd nagyot ugorva meg sem álltam Erdey Józsefékig. Abban a hiszemben mentem oda, hogy kedves barátomat Joe fiukat családjával Budapestről már itt találom, de megtudtam, hogy még mindig nem indulhattak el onnan.

Erdeyék vejükkel Mr. Hra-mecsal és családjával laknak igazán palotának nevezhető gyönyörű otthonukban és erő-sen várják a rég nem látott fiut és még nem látott felesé-gét és gyermekeit. Hihetőleg, már nem kell nekik a viszont-

VERHOVAY OTTHONT AVATNAK COLUMBUSBAN

Columbus, Ohio. — Nagy ün-nepre készül a Verhovay Segély Egylet 129-ik fiókja Columbus-ban. Az utóbbi évek serény munkája nyomán elérték, hogy a fiók tagsága meghaladja a há-romszázat és így most már ön-álló kerületté lett, egyedül kül-denek delegátust a jövő szept-temberben tartandó konvenció-ra.

A megszaporodott létszámu fiók fejlődésének újabb állomáshoz érkezett el. A közel-múltban megvásárolták az 1501 Parsons Ave. épületet, azt meg-felelően átépítve Verhovay Ot-thonná rendezték be és így a társadalmi életet szebbé és job-bá igyekeznek tenni.

Az új otthon avató ünnepé szeptember 22-én vasárnap déli egy órakor lesz, nagyszabásu bankett keretében. Erre az al-kalomra a fiók vezetősége meg-hívta a központi tisztikart, az igazgatóság tagjait és hihetőleg az egylet vezetői közül többen jelen lesznek a columbusi ma-gyarok ünnepén.

Persze: kitűnő ételekről és italokról gondoskodás történt, meg a bankettet követő tánc-mulatságra jó zenét is fogad-tak.

Columbus nagy vidék köz-pontja, ahová a környékbeli magyarok szívesen látogatnak. A fiók vezetői különösen remé-lik, hogy a Hocking völgy ma-gyar bányászai, akiknek annyi rokoni kapcsolatuk is van a co-lumbusi magyarokkal sokan ott lesznek a Verhovay Otthon avató ünnepén.

látás örömeire sokáig várakoz-niok.

Tőlük Danko Mihályékhoz lá-togattam, akiknek otthona szin-tén valóságos kis földi para-dicsom.

A hegyről leérve aztán Kivács Pali bácsi került sorra, aki fiá-val lakik együtt, aki tanárként működik. A baj persze itt is az volt, hogy hamar tovább kel-tett menni — az idő repül, mi-kor az ember Pocahontason jár.

Sorra látogattam Soos Jó-zseféket, Szücs Albert bácsit, aztán Feinkopf Lajost akartam meglátogatni, de nem találtam otthon, Mrs. Boray, Borbás Ist-vánt, Nagy Gáspárral csak az uccán tudtam találkozni — vé-gül a himlervillei cimborát Lá-nyi Antalt és családját és Zá-horcsky Feri barátomat, akit fe-lesége egy új szülőttel — a má-sodikkal — örvendeztetett meg.

Persze vacsorázni is kellett Kovács Péter asztalánál, ahová eljött hozzám Farkas Johnny, Bossevainról. Farkas Johnny az én felejtethetetlen Joe barátom öccse, aki ott gyerekeskedett Himlervillen — és ha iskolába ment, betért hozzám a nyomdá-ba. Pennyért, meg képekrét.

Egyike volt azoknak a kis gyerekeknek, akiket nagyon sze-rettem és akivel sokat játszad-oztunk egykor régen. Ma: na-gyon derék bányászember, aki-nek szép otthona van. Elmen-tem persze vele otthonába is. Nagyon rendes amerikai asz-szonyka a felesége, két szép gyermekük van, egy édes kis lány és egy lurkó fiu, aki épen úgy néz ki, mint édesapja ki-nézett abban a korban.

Nagyon késő este volt már, amikor szedelőzködnöm kellett és nagyon boldog, kellemes nap utáni indulni vissza Bluefieldre. Mr. Kovács Péter és Johnny visszazsárolták oda...

Gyönyörű nyári estében sza-ladt az autó velünk Bossevain-ról Pocahontason keresztül Bluefieldre. Egy darabon a Nor-folk and Western vasut men-tén... a vasuti mozdonyok harangja csengett itt-ott... emlékeztetve egy öreg, régi mozdony harangjának csengé-sére... abból az elveszett ot-thonból...

Pocahontastól is el kellett újra bucusuizni a jövő évi vi-szontlátás reményében. Hiszem, mindenkit, akiket az idén meglátogattam a jövőre is megta-lálom.

MARTINS FERRY, OHIO

HA JÓL AKARJA MAGÁT ÉREZNI,
nézzen be hozzánk

DUTCH HENRY'S

RESTAURANT & UNION BAR

Záróra délután 6 órakor

"ALL LEGAL DRINKS SERVED"

418 Hanover Street — Phone 584
Martins Ferry, Ohio

ART LYNSEY, tulajdonos

A normális viszonyok visszatértevel
mindent elkövetünk, hogy jól érezze
magát nálunk.

PÉNZT SPÓROL
HA NÁLUNK VASÁROL!
RUDNER'S
"Everything For The Home"

Csupa erős, tartós butort
árulunk. Nézzen be hozzánk!
butortvételét tűz ellen!

\$1.00-ért \$300.00-ig bebiztosítjuk

TELEFON: 363 MARTINS FERRY HANOVER AND 4th ST.

MINDEG MÁSOKNAK A SZOLGALATÁBAN VAGYUNK!
Üdvözlét magyar barátainknak!

HESLOP

Funeral Home

R. G. HESLOP AND SONS
Martins Ferry, Ohio
Telefon: 900

Bármily építkezési anyagot kaphat nálunk!

SCOTT LUMBER CO.

BRIDGEPORT, O. MARTINS FERRY, O.
253 Lincoln Ave. 404 N. Zane Hgwy
Telefon: 25 Telefon: 786

Telepeink OHIOBAN: Bridgeport, Martins Ferry, Dillonvale, Steubenville, Wellsville, Woodsfield, W. VA.-BAN: Wheeling, Elm Grove, Warwood, Follansbee, Hollidays Cove.

Vásárolja tőlünk biztosítását és legyen Ön is egyike megelégedett magyar ügyfeleinknek!

FRED PACKER

Lupton Insurance Agency
Tel: 602 vagy 210

Megbízható társaságoknál helyezzük el biztosítását. Ezt garantáljuk!
TÜZ — AUTOMOBIL — ÉLET — BALESET biztosítás.
25 erős biztosító társaságot reprezentálunk.

405 Walnut Street Martins Ferry, Ohio

KREM VAN MINDEN CSEPPBEN!
Igya a híres Homogenized tejet!
Mindenféle tejtermékek! Vásárolja őket
modern üzemünkben! Üdvözlét magyar
vevőnkörünknek.

**OHIO VALLEY DAIRY
& PRODUCTS, INC.**

Telefon: 482
300 N. Fifth St. Martins Ferry, O.

Ha bármily vízvezetési kellékre van szüksége, ha
meleg víz tartályt óhajti, ha jó munkát és anyagot
szeret — jöjjön hozzánk.

Totterdale Bros. Supply Co.

PLUMBING AND HEATING SUPPLIES
113 South 5th St. Tel: 568 Martins Ferry, O.

Szép munkát garantálunk! Szörme tisztítá-sunk is elsőrangú. Ezután is köszönjük a magyarság pártfogását.

Buckeye Cleaners

STORAGE — DYERS — FURRIERS
406 South Fourth St. — Tel: 321
12 North 4th Street — Martins Ferry, O.
STEBENVILLE-i üzletünk: 7 South St. és 412
South St. ST. CLAIRSVILLE-i üzletünk: 168 E.
Main St. és YORKVILLE, OHIOBAN.

43 ÉVE szolgáljuk a környékét! Üdvözlét sok magyar
üzletfeleinknek!

The Citizen Savings Bank
of
Martins Ferry, Ohio

Member Federal Deposit Ins. Corp.

Ha új Savings Account-ot nyit, kérje BARRELL bankunkat.
Könnyen spórolhat így!

Buy U. S. Savings Bonds